

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013

Priorytet VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Temat

Działania służące wydłużeniu aktywności zawodowej

**Konkurs zamknięty nr
POKL/VI/PI/1/09
na projekty innowacyjne testujące PO KL**

Dokumentacja konkursowa

Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze
dla Beneficjentów przystępujących do konkursu zamkniętego
ogłoszonego w dniu 19 października 2009 roku w ramach
Priorytetu VI PO KL
„Rynek pracy otwarty dla wszystkich”

19 października 2009 r.

**DANE TELEADRESOWE OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ
PROGRAMEM OPERACYJNYM KAPITAŁ LUDZKI:**

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

ul. Wyspiańskiego 15
65-036 Zielona Góra

godz. pracy 7.30 - 15.30 od poniedziałku do piątku

+48 68 456 56 10

+48 68 327 01 11

www.wup.zgora.pl

wup@wup.zgora.pl

Imię i nazwisko	Numer telefonu	E - mail	Numer pokoju
Wicedyrektor ds. Funduszy Europejskich			
Waldemar Stępak	/068/ 456 56 03	W.Stepak@wup.zgora.pl	203
Naczelnik Wydziału ds. Projektów PO KL			
Tomasz Linda	/068/ 456 56 36	T.Linda@wup.zgora.pl	306
Samodzielne Stanowisko ds. Informacji i Promocji			
Radosław Brodzik	/068/ 456 56 04	R.Brodzik@wup.zgora.pl	311
Naczelnik Wydziału ds. Obsługi Finansowej i Monitorowania POKL			
Joanna Piątek	/068/ 456 56 38	J.Piatek@wup.zgora.pl	309

SPIS TREŚCI

I.	Ogłoszenie konkursu	4
II.	Podstawa prawna i dokumenty programowe	5
III.	Informacje o konkursie	7
	3.1. Informacje ogólne	8
	3.2. Cel i przedmiot konkursu	8
	3.3. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów	15
	3.4. Forma finansowania	15
	3.5. Kontakt i dodatkowe informacje	17
IV.	Nabór projektów	19
	4.1. Wymogi rejestracyjne	19
	4.2. Harmonogram konkursu	20
	4.3. Wycofanie wniosku o dofinansowanie projektu	21
V.	Wymagania konkursowe	22
	5.1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu	22
	5.2. Grupy docelowe	23
	5.3. Wymagania czasowe	25
	5.4. Wymagania finansowe	27
	5.5. Pomoc publiczna	37
	5.6. Wymagane rezultaty i wartość dodana	37
	5.7. Partnerstwo krajowe	38
	5.8. Współpraca ponadnarodowa	42
	5.9. Przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu	48
	5.10. Załączniki do wniosku o dofinansowanie projektu	54
VI.	Kryteria wyboru projektów i sposób ich weryfikacji	57
	6.1. Ocena formalna	57
	6.2. Ocena merytoryczna	68
	6.3. Negocjacje	74
	6.4. Procedura odwoławcza	76
	6.5. Umowa o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami	77
VII.	SŁOWNIK	84
VIII.	ZAŁĄCZNIKI	87

I. Ogłoszenie konkursu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Województwo Lubuskie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

***Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze
ogłasza konkurs zamknięty na składanie wniosków o dofinansowanie projektów
innowacyjnych testujących
ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich
Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:***

- **konkurs nr POKL/VI/PI/1/09** na projekty innowacyjne PO KL z zakresu działań służących wydłużeniu aktywności zawodowej na kwotę dofinansowania **1 726 803 zł.**

Wnioski o dofinansowanie projektu można składać osobiście, kurierem lub pocztą

od 04 do 24 grudnia 2009 r. w dni robocze od godz. 7.30 do 15.30

w sekretariacie **Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze**

ul. Wyspiańskiego 15, 65-036 Zielona Góra

lub w **Oddziale zamiejscowym WUP w Gorzowie Wielkopolskim**

ul. Szwoleżerów 18, 66-400 Gorzów Wlkp.

Decyduje data wpływu wniosku.

O dofinansowanie mogą występować wszystkie podmioty, które spełnią kryteria określone w dokumentacji konkursowej, z wyłączeniem podmiotów określonych w art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

Dokumentacja konkursowa jest dostępna na stronie internetowej www.wup.zgora.pl

Informacje dodatkowe można uzyskać w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Zielonej Górze

przy **ul. Wyspiańskiego 15, pokój 311 i 312 tel. (068) 456 56 04, 456 56 30**

e-mail: wup@wup.zgora.pl.

II. Podstawa prawna i dokumenty programowe

Dla prawidłowego skonstruowania wniosku konieczna jest znajomość poniższych dokumentów:

1. Program Operacyjny Kapitał Ludzki z dnia 7 września 2007 r. zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 28 września 2007 roku nr K (2007) 4547 zmieniony decyzją z dnia 21 sierpnia 2009 r. nr K (2009).
2. Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 1 kwietnia 2009 r.
3. Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 27 marca 2009 r. (obowiązujące od dnia 1 kwietnia 2009 r.).
4. Od pomysłu do projektu innowacyjnego, czyli poradnik dla projektodawców projektów innowacyjnych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, lipiec 2009 r.
5. Projekty współpracy ponadnarodowej - Podręcznik dla projektodawców - Program Operacyjny Kapitał Ludzki, lipiec 2009 r.
6. Podręcznik przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach PO KL z dnia 1 kwietnia 2009 r.
7. Zakres realizacji projektów partnerskich określony przez Instytucję Zarządzającą Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 23 kwietnia 2009 r.
8. Podręcznik „Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach PO KL”.
9. Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 11 sierpnia 2009 r. w zakresie wymogów, jakie powinny uwzględniać procedury odwoławcze ustalone dla programów operacyjnych dla konkursów ogłaszanych od dnia 20 grudnia 2008 r.
10. Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 9 września 2008 r. w zakresie procedury odwoławczej dla wszystkich programów operacyjnych.
11. Wytyczne dotyczące oznaczania projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 4 lutego 2009 r.
12. Zasady udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 8 lipca 2009 r.
13. Podręcznik wskaźników Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013 z grudnia 2008 r.
14. System realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zatwierdzony przez Instytucję Zarządzającą w dniu 10 września 2007 r.

UWAGA! Należy stosować aktualne wersje dokumentów będących częścią *Systemu realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*, tj.:

- Zasady finansowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z 25 marca 2009 r. (obowiązujące od 1 kwietnia 2009 r.);

- Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z 24 sierpnia 2009 r.;
- Zasady systemu sprawozdawczości Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013 (wersja z grudnia 2008 r.).
- Zasady kontroli w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 z dnia 1 kwietnia 2009 r.
- Zasady raportowania o nieprawidłowościach finansowych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 z dnia 1 kwietnia 2009 r.

Projektodawcy ubiegający się o dofinansowanie oraz realizujący projekty zobowiązani są do korzystania z aktualnych wersji powyższych dokumentów.

Dodatkowo niezbędna jest znajomość wyszczególnionych aktów prawnych:

- w zakresie regulacji krajowych przede wszystkim:

1. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 – tekst jednolity z późn. zm.);
2. Ustawa z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, (Dz. U. z 2007 r. nr 223, poz. 1655 – tekst jednolity z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Dz.U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności (Dz. U. z 2008 r. nr 216, poz. 1370).

Powyższe dokumenty są dostępne na stronie WUP w Zielonej Górze:

www.wup.zgora.pl

- w zakresie regulacji wspólnotowych przede wszystkim:

1. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE.L Nr 210 z 11.07.2006 r. z późn. zm.);

2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE. L Nr 210 z 31.07.2006 r.);
3. Rozporządzenie Komisji Europejskiej (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE. L Nr 371 z 27.12.2006 r. z późn. zm.).

III. Informacje o konkursie

3.1. Informacje ogólne

3.1.1 Informacje zawarte w Dokumentacji konkursowej stanowią instrukcję dla Beneficjentów przystępujących do konkursu nr POKL/VI/PI/1/09 w ramach Priorytetu VI PO KL „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” – temat „Działania służące wydłużeniu aktywności zawodowej”. Informacje zawarte w Dokumentacji konkursowej stanowią wytyczne, którymi Beneficjenci powinni kierować się na etapie tworzenia i składania wniosku do Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP 2). IP 2 wymaga od Beneficjentów stosowania zapisów zawartych w niniejszej dokumentacji.

3.1.2 Projekty innowacyjne, na które ogłoszony jest niniejszy nabór wniosków, realizowane mogą być tylko w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* jako projekty innowacyjne testujące, służące wypracowaniu nowych rozwiązań, ich upowszechnianiu oraz włączaniu do głównego nurtu polityki.

3.1.3 Funkcję Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki pełni Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego z siedzibą w Warszawie, ul. Wspólna 2/4, kod pocztowy 00-926.

3.1.4 Funkcję Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu VI w województwie lubuskim pełni Departament Europejskiego Funduszu Społecznego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego, ul. Kożuchowska 15 a, 65-057 Zielona Góra (www.efs.lubuskie.pl).

3.1.4 Funkcję Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II stopnia) dla Priorytetu VI w województwie lubuskim pełni Wojewódzki Urząd Pracy, Wyspiańskiego 15, 65-036 Zielona Góra (www.wup.zgora.pl).

UWAGA: Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze zastrzega sobie prawo do zmiany zapisów Dokumentacji konkursowej w trakcie trwania konkursu, jeżeli zmiany takie narzuci Instytucja Pośrednicząca/Instytucja Zarządzająca lub będą one wynikać z nowych uregulowań prawnych. Zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz.712) wprowadzone zmiany nie mogą spowodować pogorszenia warunków konkursu, warunków realizacji projektu oraz nakładać na podmioty ubiegające się o dofinansowanie dodatkowych obowiązków. Przepis art. 29 ust. 4 ustawy nie ma zastosowania do przypadków, gdy konieczność zmiany wynika ze zobowiązań międzynarodowych lub przepisów innych ustaw.

W przypadku wprowadzenia zmian do *Dokumentacji konkursowej* w trakcie trwania konkursu, IOK informuje potencjalnych Projektodawców o wprowadzonych zmianach wraz z wyjaśnieniem. Informacja taka jest podawana we wszystkich formach komunikacji, w jakich zostało opublikowane ogłoszenie o rozpoczęciu konkursu.

W związku z powyższym zaleca się, aby osoby zainteresowane aplikowaniem o środki w ramach niniejszego konkursu na bieżąco zapoznawały się z informacjami zamieszczanymi na stronie internetowej IP 2 – www.wup.zgora.pl.

Harmonogram przeprowadzania kolejnych etapów oceny i wyboru wniosków do dofinansowania (etap oceny formalnej, etap oceny merytorycznej, etap podpisania umowy o dofinansowanie) w odniesieniu do danego konkursu zostanie zamieszczany w terminie 10 dni¹ od daty zakończenia danej rundy konkursowej. Wzór harmonogramu stanowi załącznik do Dokumentacji konkursowej.

3.2. Cel i przedmiot konkursu

3.2.1 Celem ogłoszenia konkursu zamkniętego nr POKL/VI/PI/1/09 w ramach Priorytetu VI PO KL „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” jest wyłonienie projektów, które realizują **temat „Działania służące wydłużeniu aktywności zawodowej”**. Projekty składane w niniejszym konkursie powinny przyczyniać się do realizacji celów Priorytetu VI PO KL, zwłaszcza celu szczegółowego 4 „Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób starszych²” poprzez wypracowanie nowych, bardziej skutecznych narzędzi/metod/instrumentów pozwalających na rozwiązanie konkretnego problemu zdefiniowanego w ramach danego projektu. Uzasadnienie zgodności projektu z tematem należy przedstawić zgodnie z instrukcją zawartą w *Podręczniku przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach POKL* z dnia 1 kwietnia 2009 roku (w sekcji III. pole 3.1 wniosku o dofinansowanie projektu).

¹ Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o dniach, rozumie się przez to dni robocze, jeśli nie wskazano inaczej. Dniami roboczymi w rozumieniu niniejszego dokumentu nie są dni ustawowo wolne od pracy określone w Ustawie z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 28, z późn. zm.) ani soboty.

² osób starszych, czyli po 45 roku życia (zgodnie z opisem priorytetu VI POKL).

Celem planowanym do osiągnięcia w wyniku realizacji projektów innowacyjnych wybranych do realizacji w ramach ogłoszonego konkursu jest opracowanie, testowanie oraz upowszechnienie i wdrożenie innowacyjnych rozwiązań służących wydłużeniu wieku aktywności zawodowej. Jednocześnie Projektodawcy są zobligowani do zastosowania kryterium dostępu w brzmieniu: „Komponent krajowy projektu jest realizowany na obszarze województwa lubuskiego (tzn. rezultat projektu w postaci modelu/narzędzi/rozwiązania zostanie wypracowany na rzecz podmiotów³ z województwa lubuskiego)”, które będzie weryfikowane na etapie oceny formalnej. Informacje na temat pozostałych kryteriów dostępu znajdują się w rozdziale VI „Kryteria wyboru projektów sposób ich weryfikacji” niniejszej dokumentacji.

3.2.2 Wypracowane w ramach projektu narzędzia/metody/instrumenty mogą np. dotyczyć jednego lub kilku z poniższych aspektów:

- a) aktywizacji osób, które zdecydowały się podjąć pracę w późniejszym okresie życia;
- b) ponownej aktywizacji zawodowej osób powracających do pracy po przerwie spowodowanej dłuższą chorobą czy przebywaniem w stanie bierności zawodowej z tytułu nabycia uprawnień do świadczeń rentowych lub emerytalnych;
- c) aktywizacji osób bezrobotnych.

Cele szczegółowe projektów składanych w ramach niniejszego konkursu mogą dotyczyć jednego lub kilku wymienionych **przykładowych** obszarów:

- poszukiwanie oraz wdrażanie skutecznych i efektywnych rozwiązań z dziedziny zarządzania wiekiem osób 45+;
- poszukiwanie i wdrażanie nowych skutecznych rozwiązań w zakresie likwidacji przejawów dyskryminacji ze względu na wiek na rynku pracy;
- przygotowanie i wdrożenie oferty szkoleniowej dla osób 45+, dostosowanej do możliwości i potrzeb grupy docelowej;
- poszukiwanie i wdrażanie nowych, skutecznych rozwiązań:
  - umożliwiających / ułatwiających osobom 45+ dalszy rozwój zawodowy lub/i
  - zwiększających dostęp do szkoleń zawodowych bez względu na wiek lub/i
  - zwiększających dostęp do podnoszenia kwalifikacji zawodowych bez względu na wiek lub/i
  - podnoszących stopień motywacji osób 45+ do dalszej pracy, do rozwoju umiejętności i zdolności adaptacyjnych lub/i
  - zwiększających umiejętności dostrzegania i wykorzystywania własnych zdolności i możliwości przez osoby 45+ lub/i

---

³ W znaczeniu użytkownicy, o których mowa w podrozdziale 5.2.1.

- poszukiwanie i wdrożenie działań mających na celu likwidację lub zminimalizowanie problemu posiadania przez osoby 45+ kwalifikacji oraz umiejętności niedostosowanych do potrzeb regionalnego rynku pracy.

3.2.3 Przedmiotem konkursu są wyłącznie projekty innowacyjne testujące POKL, do których mają zastosowanie *Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej PO KL z dnia 1 kwietnia 2009 roku.*

3.2.4 Wnioski o dofinansowanie projektów składane w odpowiedzi na konkurs muszą przyczynić się do osiągnięcia celów wskazanych w pkt. 3.2.1 oraz pkt. 3.2.2 niniejszej *Dokumentacji konkursowej* i muszą być zgodne z *Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL z dnia 1 kwietnia 2009 r.*

3.2.5 Projekty innowacyjne muszą być nastawione na badanie i rozwój konkretnego produktu. Każdy z projektów musi być realizowany w dwóch etapach:

- **I ETAP PRZYGOTOWANIA** (czas trwania: 3 – 8 miesięcy) obejmuje:
  - diagnozę i analizę problemu – wypracowanie produktu wymaga zidentyfikowania rzeczywistych potrzeb, problemów i ich przyczyn; projekt innowacyjny powinien opierać się na przeprowadzonych wcześniej badaniach / analizach lub takie badania / analizy przewidywać w pierwszym etapie;

UWAGA:

Niezależnie od diagnozy i analizy przeprowadzonej w ramach I etapu realizacji projektu innowacyjnego, wnioskodawca zobowiązany jest przedstawić analizę obecnej sytuacji w uzasadnieniu potrzeby realizacji projektu (pkt. 3.1 wniosku o dofinansowanie). Projekty innowacyjne w ramach I etapu zakładają możliwość pogłębienia wiedzy o problemie już w ramach realizacji projektu, ale na etapie wnioskowania niezbędne jest dostarczenie oceniającym maksymalnie wielu danych (np. statystycznych i innych weryfikowalnych informacji) potwierdzających twierdzenia o występowaniu i charakterze problemu.

- tworzenie partnerstwa – wspólne wypracowanie reguł i zasad współpracy oraz podziału zadań partnerów nakierowanych na osiągnięcie danego celu/ efektów; precyzyjne wskazanie obowiązujących w partnerstwie procedur decyzyjnych; dobór zróżnicowanych partnerów w kontekście obszaru problemowego danego projektu innowacyjnego;

- opracowanie wstępnej wersji produktu oraz strategii wdrażania projektu innowacyjnego, będącej podstawą weryfikacji realizacji pierwszego etapu; od momentu opracowania wstępnej wersji produktu muszą być uwzględnione działania upowszechniające i włączające do głównego nurtu polityki.

UWAGA:

Pierwszy etap realizacji projektu innowacyjnego testującego kończy się opracowaniem strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego. Za opracowanie wzoru strategii, wskazującego jej minimalny zakres odpowiada Krajowa Instytucja Wspomagająca. Strategia wdrażania projektu innowacyjnego testującego stanowi kluczowe narzędzie zarządzania projektem innowacyjnym.

Przygotowanie strategii przez wnioskodawcę i jej akceptacja przez instytucję organizującą konkurs warunkują przejście do drugiego etapu realizacji i tym samym możliwość kontynuacji projektu. W przypadku nieprzedstawienia dokumentu przez wnioskodawcę lub braku akceptacji strategii, instytucja organizująca konkurs rozwiązuje umowę o dofinansowanie projektu.

- **II ETAP WDROŻENIA** obejmuje:

- testowanie opracowanego produktu – jest to element konieczny dla wypracowania skutecznych produktów;
- analiza rzeczywistych efektów testowanego produktu – wyniki powinny pozwolić na modyfikację wypracowanego produktu; w celu badania m.in. jego efektywności wnioskodawca musi uwzględnić ewaluację zewnętrzną⁴ po zakończeniu etapu testowania;
- opracowanie produktu finalnego – w tej fazie realizacji projektu, na podstawie analizy efektów testowania, wnioskodawca opracowuje produkt finalny i przekazuje jego opis do Sekretariatu Regionalnej Sieci Tematycznej⁵ celem dokonania walidacji;

UWAGA:

W przypadku, gdy wnioskodawca nie przedstawi produktu do walidacji lub gdy produkt nie zostanie walidowany przez sieć tematyczną⁶, instytucja organizująca konkurs może rozwiązać umowę o dofinansowanie projektu lub zmniejszyć jej wartość. Ostateczną decyzję w tym zakresie podejmuje instytucja

---

⁴ Oznacza to, że ewaluacja musi być przeprowadzona przez podmiot niezaangażowany w realizację projektu.

⁵ Rolę Sekretariatu Krajowych Sieci Tematycznych pełni Krajowa Instytucja Wspomagająca m.in. poprzez: inicjowanie tworzenia sieci, animację, monitorowanie działań oraz wpływanie na wymianę informacji i praktyk wypracowanych w ramach Sieci. Rolę sekretariatu Regionalnych Sieci Tematycznych pełni Instytucja Pośrednicząca.

⁶ Sieci tematyczne odgrywają kluczową rolę w procesie upowszechniania i włączania do głównego nurtu polityki rezultatów projektów innowacyjnych i stanowią forum dialogu i komunikacji pomiędzy beneficjentami realizującymi projekty w poszczególnych obszarach a ekspertami i praktykami zajmującymi się tymi dziedzinami. Za wspieranie i monitorowanie prac sieci tematycznych odpowiedzialna jest Krajowa Instytucja Wspomagająca (KIW).

organizująca konkurs w oparciu o aktualny stan realizacji projektu i zasadność jego dalszej realizacji w kontekście oczekiwanych rezultatów.

- upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki – projekty innowacyjne mają sens, o ile ich rezultaty zostaną wykorzystane w praktyce i rzeczywiście przyczyniają się do zwiększenia skuteczności i efektywności realizowanej polityki; oprócz działań upowszechniających i włączających do głównego nurtu polityki, stanowiących ostatnią podsumowującą fazę wdrażania projektu innowacyjnego, wnioskodawca musi uwzględnić powyższe działania od momentu opracowania wstępnej wersji produktu przez wszystkie kolejne fazy realizacji projektu; intensywność działań upowszechniających może być różna w poszczególnych fazach realizacji projektu.

3.2.6 Innowacyjność produktu⁷, wypracowanego w ramach projektu powinna przejawiać się w co najmniej jednym z poniższych wymiarów:

- uczestnika projektu – nastawienie na wsparcie nowych, nietypowych grup (niekorzystających wcześniej z pomocy/otrzymujących wsparcie innego rodzaju/korzystających z podobnych, ale nieidentycznych form pomocy);
- problemu – rozwiązanie problemu, który do tej pory nie był w wystarczającym stopniu uwzględniony w polityce państwa, bowiem:
  - był to nowy problem, w związku z czym brak było narzędzi do jego rozwiązania,
  - był to znany problem, jednak brak było narzędzi do jego rozwiązania,
  - był to znany problem, jednak istniejące narzędzia nie pozwalały na jego rozwiązanie.
- formy wsparcia – wykorzystanie nowych instrumentów w rozwiązywaniu dotychczasowych problemów, przy czym możliwe jest tutaj także adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innych krajach, regionach czy też w innych kontekstach, np. w stosunku do innej grupy docelowej, a także rozwój, modyfikacja dotychczas stosowanych instrumentów w celu zwiększenia ich adekwatności, skuteczności i efektywności (nowa forma wsparcia/ zaadaptowanie na potrzeby projektu formy wsparcia wykorzystywanej w innym sektorze, w stosunku do innej grupy docelowej/ zmodyfikowana forma tradycyjna).

Uwzględniając specyfikę projektu innowacyjnego testującego należy wykazać niezbędną wypracowania produktu finalnego dla osiągnięcia celu wynikającego z realizacji konkretnego tematu, w ramach którego przewidziany jest konkurs. W ramach niniejszego konkursu

---

⁷ Produkt w projekcie innowacyjnym to nowy sposób działania, nowe metody działania, nowe podejście do rozwiązywania problemów grup docelowych. Produkt taki może być opracowywany oraz upowszechniany i włączany do głównego nurtu polityki w ramach projektu

przykładowym produktem finalnym może być innowacyjny program, który poprzez kompleksowe wsparcie przyczyni się do zwiększenia poziomu zatrudnienia wśród osób starszych, tj. zaktywizowania osób w wieku 50 – 64 lata. Projektodawca ubiegający się o dofinansowanie projektu zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu szczegółowy opis produktu finalnego. Na opis produktu finalnego może składać się, przykładowo: informacja o tym, jak będzie wyglądać produkt finalny, z jakich elementów (produktów pośrednich) będzie się składać, w jakiej postaci produkt finalny i produkty pośrednie zostaną dostarczone użytkownikom, w jaki sposób/ jaką drogą zostaną przekazane użytkownikom, jakie warunki wstępne muszą być spełnione, żeby produkt finalny i ewentualnie produkty pośrednie mógł/mogły być wdrożony/ne, czy wdrożenie będzie wymagało podjęcia dodatkowych działań itp.

Opis produktu finalnego należy przedstawić, zgodnie z instrukcją dla wnioskodawców projektów innowacyjnych zawartą w *Podręczniku przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 1 kwietnia 2009 r. (sekcja III pole 3.2 wniosku o dofinansowanie projektu).

3.2.7 Na podstawie kryterium wprowadzonego w *Planie działania na rok 2009* Projektodawca jest zobligowany do tego, by komponent krajowy projektu był realizowany na obszarze województwa lubuskiego. Oznacza to, iż rezultat projektu w postaci modelu/narzędzia/rozwiązania musi zostać wypracowany na rzecz podmiotów⁸ z obszaru województwa lubuskiego. Niniejsze kryterium jest weryfikowane na etapie oceny formalnej.

3.2.8 W projektach innowacyjnych testujących kluczowe znaczenie ma zasada zaangażowania w proces wypracowywania innowacyjnych rozwiązań przedstawicieli grup docelowych⁹ (ang. *empowerment*). Dlatego też każdy projektodawca i beneficjent musi przewidzieć odpowiednią formę zaangażowania przedstawicieli grup docelowych i odpowiednio modyfikować opracowywany produkt, aby ostatecznie jak najlepiej odpowiedzieć na rzeczywiste potrzeby przyszłych odbiorców.

3.2.9 Innowacyjność w projekcie oraz innowacyjność planowanych do wypracowania produktów należy przedstawić, zgodnie z instrukcją dla wnioskodawców projektów innowacyjnych zawartą w *Podręczniku przygotowywania wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 1 kwietnia 2009 r. (sekcja III pole 3.2 wniosku o dofinansowanie projektu).

---

innowacyjnego testującego lub też wyłącznie upowszechniany i włączany do głównego nurtu polityki w ramach projektu innowacyjnego upowszechniającego. Produkt musi posiadać konkretną formę (np. przewodnika, poradnika, programu kształcenia itp.).

⁸ W znaczeniu: „użytkownicy”, o których mowa w podrozdziale 5.2.1.

⁹ Grupy docelowe rozumiane w sposób szeroki jako bezpośredni odbiorcy, tj. instytucje wykorzystujące opracowany produkt oraz pośredni odbiorcy, tj. osoby wspierane z wykorzystaniem tego produktu.

3.2.10 W przypadku projektów innowacyjnych **ryzyko** związane z poszukiwaniem nowych, skutecznych metod rozwiązywania problemów stanowi nieodzowny element ich realizacji. W związku z tym w trakcie planowania i realizacji projektów innowacyjnych należy uwzględnić sposoby jego minimalizowania. Dopuszcza się przypadki, w których, mimo realizacji projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu, strategią oraz zasadami realizacji projektów innowacyjnych, opracowywane produkty okażą się nieskuteczne bądź działania mające na celu włączenie do polityki nie przyniosą zakładanych rezultatów. Beneficjent musi dołożyć wszelkich starań, by osiągnąć zakładane cele, a niepowodzenia nie mogą wynikać z nieprawidłowego opracowania i zarządzania projektem.

3.2.11 Szczegółowe informacje dotyczące innowacyjności w projekcie, innowacyjności planowanych do wypracowania produktów oraz kwestii realizacji projektu innowacyjnego testującego w podziale na dwa etapy znajdują się w *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 kwietnia 2009 r. w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (dostępnych na stronie internetowej: www.wup.zgora.pl) oraz w *Podręczniku przygotowywania wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 1 kwietnia 2009 r.*

3.2.12 Zgodnie z kryterium dostępu przyjętym w *Planie Działania na rok 2009* w brzmieniu: „Projekt jest realizowany w partnerstwie ponadnarodowym¹⁰ w zakresie realizacji zadań merytorycznych”, **projekty innowacyjne zaplanowane w roku 2009 powinny być projektami innowacyjnymi z komponentem ponadnarodowym**, tzn. muszą uwzględniać osiągnięcie założonych celów oraz wypracowanie rozwiązań z udziałem partnera/partnerów ponadnarodowych. Niniejsze kryterium będzie weryfikowane na etapie oceny formalnej.

3.2.13 Projekt z komponentem ponadnarodowym to projekt, który na poziomie analizy problemów/potrzeb grup docelowych wykazuje uzasadnioną potrzebę realizacji komponentu ponadnarodowego oraz którego cel/cele szczegółowe są niemożliwe do osiągnięcia bez współpracy ponadnarodowej. Realizacja komponentu ponadnarodowego wnosi rzeczywistą wartość dodaną wynikającą z wymiany wiedzy, doświadczenia i wzajemnego uczenia się partnerów ponadnarodowych możliwą do osiągnięcia jedynie przy ich udziale. Zgodnie z założeniami *Planu Działania na rok 2009* projekt z komponentem ponadnarodowym będący odpowiedzią na konkurs nr POKL/VI/PI/1/09 powinien zakładać realizację komponentu ponadnarodowego od początku realizacji projektu (formułowania założeń projektu), tj. komponent jest zaplanowany do realizacji już na etapie opracowania wniosku o dofinansowanie projektu.

3.2.14 Szczegółowe informacje dotyczące specyfiki projektów współpracy ponadnarodowej oraz zasad ich realizacji znajdują się w *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 kwietnia*

---

¹⁰ Partner ponadnarodowy powinien zostać wymieniony w pkt. 2.8 wniosku o dofinansowanie projektu. To podmiot, z którym projektodawca najpierw podpisuje list intencyjny, a następnie umowę o współpracy ponadnarodowej, wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne i/lub finansowe.

2009 r. w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (dostępnych na stronie internetowej: www.wup.zgora.pl) oraz w Podręczniku przygotowywania wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 1 kwietnia 2009 r.).

3.3. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów

3.3.1 Projekty realizowane przez beneficjentów finansowane są w 85% ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 15% z krajowego wkładu publicznego, dla którego źródłem finansowania w 100% jest budżet państwa.

Ogółem:	1 726 803,00 PLN ¹¹
w tym środki z Europejskiego Funduszu Społecznego :	1 467 782,55 PLN
w tym krajowy wkład publiczny:	259 020,45 PLN

Środki nie obejmują wkładu własnego pochodzącego ze środków prywatnych.

3.3.2 Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie projektu nie objętego pomocą publiczną nie jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego do realizacji projektu, co oznacza, że wnioskodawca może, ale nie musi wносить środków własnych.

Wyjątkiem są projekty objęte pomocą publiczną, w których występuje obowiązek wniesienia wkładu własnego beneficjentów pomocy (wkładu prywatnego) zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

3.4. Forma finansowania

3.4.1 Środki na realizację projektu są wypłacane jako dotacja rozwojowa w formie zaliczki przekazywanej na wyodrębniony rachunek bankowy (specjalnie utworzony dla danego projektu i wskazany w „Umowie o dofinansowanie projektu”). W przypadku partnerstwa, dla przejrzystości finansowej IOK zaleca utworzenie odrębnych rachunków bankowych przez poszczególnych członków partnerstwa.

¹¹ Kwota środków przewidziana na konkurs nie obejmuje kwoty środków finansowych wnoszonych przez partnera/partnerów zagranicznych na podstawie umowy o współpracy ponadnarodowej.

3.4.2 Pierwsza transza środków na realizację projektów zostanie wypłacona w wysokości i terminie określonym w harmonogramie płatności (stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie projektu). Przekazanie kolejnej (kolejnych) transzy dotacji uzależnione jest od rozliczenia we wnioskach o płatność **co najmniej 70%** łącznej kwoty dotychczas otrzymanych transz środków finansowych, tj. wykazanie przez beneficjenta wydatków kwalifikowalnych co najmniej w tej wysokości we wniosku o płatność i ich zatwierdzenie przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze.

3.4.3 Przekazywanie transzy środków na rachunek bankowy wyodrębniony przez beneficjenta na potrzeby projektu jest uzależnione od dostępności środków na rachunku instytucji organizującej konkurs.

3.4.4 Beneficjenci są zobowiązani do utrzymywania odrębnego systemu księgowego albo odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z danym projektem. Członkom partnerstwa instytucja organizująca konkurs zaleca również prowadzenie odrębnego systemu księgowego albo odpowiedniego kodu księgowego.

Ze względu na rodzaj prowadzonej ewidencji i możliwości jej wykorzystania dla zapewnienia odrębnego ujęcia transakcji związanych z projektem, beneficjentów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki można podzielić na 2 grupy:

- beneficjentów prowadzących pełną księgowość;
- pozostałych beneficjentów nie prowadzących pełnej księgowości.

W przypadku pierwszej grupy wymóg zapewnienia odrębnego systemu księgowego albo odpowiedniego kodu księgowego oznacza prowadzenie odrębnej ewidencji księgowej, nie zaś odrębnych ksiąg rachunkowych. Jednostka może tego dokonać poprzez odpowiednie zmiany w polityce rachunkowości polegające na:

- wprowadzeniu dodatkowych rejestrów dokumentów księgowych, kont syntetycznych, analitycznych i pozabilansowych, pozwalających na wyodrębnienie operacji związanych z danym projektem, w układzie umożliwiającym uzyskanie informacji wymaganych w zakresie sprawozdawczości finansowej projektu i kontroli lub
- wprowadzeniu wyodrębnionego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z danym projektem.

W przypadku beneficjentów nieprowadzących pełnej księgowości wymóg zapewnienia wyodrębnionej dla projektu ewidencji może być spełniony poprzez comiesięczne sporządzanie techniką komputerową w postaci arkusza kalkulacyjnego *Kumulatywnego zestawienia dokumentów potwierdzających poniesione wydatki dotyczące projektu nr... na koniec miesiąca:.../rok.*

3.4.5 Środki finansowe na realizację projektów wypłacane będą beneficjentowi po ustanowieniu i wniesieniu przez beneficjenta zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu. Z obowiązku tego, zgodnie z art. 209 *ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zwolnione są jednostki sektora finansów publicznych, fundacje, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa oraz Bank Gospodarstwa Krajowego.

3.4.6 Przy wyborze formy zabezpieczenia dla projektów zastosowanie mają przepisy *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 września 2007 r. w sprawie wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych* (Dz. U. Nr 175, poz. 1232, z późn. zm.). Informacja na temat zabezpieczenia projektów została zapisana w rozdziale V. – podrozdział 5.4 niniejszej *Dokumentacji konkursowej*.

3.4.7 Szczegółowe informacje na temat sposobu finansowania projektów, przekazywania środków finansowych, prowadzenia wyodrębnionej ewidencji oraz rozliczenia wydatków poniesionych przez beneficjentów określa dokument *System Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* z dnia 10 września 2007 r., w ramach zmienionej części *Zasady finansowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 25 marca 2009 r. (dostępny na stronie internetowej: www.wup.zgora.pl).

3.5. Kontakt i dodatkowe informacje

3.5.1 Wszelkich informacji dotyczących możliwości i zasad aplikowania o środki w ramach konkursu POKL/VI/IP/1/09 udzielają pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze, ul. Wyspiańskiego 15, **III piętro**, pokój nr 302, 311 i 312. Możliwe jest również telefoniczne uzyskanie informacji pod nr. 068 456 56 04, 456 56 30, 456 56 32 oraz kontakt drogą elektroniczną pod adresem wup@wup.zgora.pl.

3.5.2 Po ogłoszeniu konkursu IOK zorganizuje spotkania dla wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie. Po ogłoszeniu konkursu na stronie internetowej IOK www.wup.zgora.pl zostanie zamieszczony formularz zgłoszeniowy dla osób zainteresowanych uczestnictwem.

3.5.2 W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia zarówno na etapie przygotowywania koncepcji projektów innowacyjnych, jak też w trakcie ich realizacji, Instytucja Zarządzająca wyłoniła Krajową Instytucję Wspomagającą (KIW). KIW udziela wsparcia oraz dodatkowych informacji w poszukiwaniu partnerów do współpracy ponadnarodowej, doradztwa z tematyki współpracy ponadnarodowej i innowacyjności:

Fundacja Fundusz Współpracy

Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr – Krajowa Instytucja Wspomagająca

ul. Górnośląska 4a

00-444 Warszawa

tel.: (22) 45 09 800, (22) 45 09 964

www.kiw-pokl.org.pl

IV. Nabór projektów

4.1. Wymogi rejestracyjne

4.1.1 Beneficjent składa wniosek o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Zielonej Górze ul. Wyspiańskiego 15 lub Oddziale Zamiejscowym IP2 tj. w Gorzowie Wielkopolskim przy ulicy Szwoleżerów 18. Wnioski należy składać osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską w zamkniętej (zaklejonej) kopercie. Wnioski dostarczone w inny sposób (np. faksem lub pocztą elektroniczną) lub dostarczone niezgodnie z właściwością miejscową nie będą rozpatrywane.

4.1.2 Konkurs ma charakter zamknięty.

4.1.3 Nabór wniosków o dofinansowanie projektów będzie prowadzony od 4 grudnia (otwarcie konkursu) do 23 grudnia 2009 r. (zamknięcie konkursu) w godzinach pracy IOK tj. od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30¹².

4.1.4 Wniosek należy złożyć w zamkniętej (zaklejonej) kopercie.

Koperta zawierająca wniosek wraz z załącznikami powinna:

- **zostać opatrzona następującym sformułowaniem: Wniosek o dofinansowanie projekt w ramach Priorytetu VI PO KL „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” – Temat „Działania służące wydłużeniu aktywności zawodowej” - konkurs zamknięty nr POKL/VI/PI/1/09**
- **zawierać pełną nazwę Beneficjenta oraz jego adres,**
- **zawierać pełną nazwę Instytucji Ogłaszającej Konkurs oraz jej adres, tj.:**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze
ul. Wyspiańskiego 15
65 – 036 Zielona Góra**

Przyjmuje się, iż prawidłowo opisana koperta zawiera **dwa jednobrzmiące egzemplarze wniosku o dofinansowanie projektu** (oryginał + poświadczona za zgodność z oryginałem jego kopia albo dwa oryginały) **wraz z wymaganymi załącznikami** (oryginał + poświadczone za zgodność z oryginałem ich kopie albo dwa oryginały), o których mowa w podrozdziale 5.10 niniejszej *Dokumentacji konkursowej* oraz wersję elektroniczną wniosku zapisaną na nośniku elektronicznym (płyta CD/DVD) w postaci pliku zip_pokl

---

¹² Dla wniosków złożonych osobiście, przesłanych pocztą lub kurierem o przyjęciu wniosku decyduje data i godzina jego złożenia w sekretariacie IOK lub kancelarii siedziby zamiejscowej IOK (wskazanej w pkt. 4.1 niniejszej dokumentacji).

generowanego podczas zapisywania wniosku, tj. funkcja: „Zapisz XML”, przez Generator Wniosków Aplikacyjnych).

4.1.5 IOK jest zobowiązana do dokonania oceny formalnej każdego złożonego w trakcie naboru wniosku, jeżeli wniosek nie został wycofany przez wnioskodawcę. W przypadku przedłożenia wniosku o dofinansowanie realizacji projektu po terminie zawieszenia, zamknięcia konkursu lub zakończenia naboru pozostają one bez rozpatrzenia z zastrzeżeniem, iż IOK wyśle do projektodawcy pismo informujące go o tym przypadku.

4.2. Harmonogram konkursu

4.2.1 Szczegółowy harmonogram przeprowadzenia kolejnych etapów oceny i wyboru wniosków do dofinansowania (etap oceny formalnej, etap oceny merytorycznej, etap podpisania umowy o dofinansowanie) będzie zamieszczany na stronie internetowej: www.wup.zgora.pl w terminie 10 dni roboczych od zakończenia naboru wniosków. Harmonogram zostanie opracowany zgodnie ze wzorem, o którym mowa w *Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 24 sierpnia 2009 r. w formie tabeli terminów, gdzie „n” oznaczać będzie datę końcowego terminu przyjmowania wniosków.

4.2.2 W przypadku gdy dotrzymanie szczegółowego harmonogramu przeprowadzenia kolejnych etapów oceny i wyboru wniosków do dofinansowania nie będzie możliwe, instytucja organizująca konkurs dokona jego aktualizacji i niezwłocznie zamieści zmienioną wersję harmonogramu wraz z uzasadnieniem dokonanych zmian na stronie internetowej: www.wup.zgora.pl.

4.2.3 Konkurs o nr: POKL/VI/PI/1/09 zostanie przeprowadzony według następujących założeń:

- 1) ogłoszenie konkursu: 19 października 2009 roku,
- 2) nabór wniosków trwa 15 dni roboczych (tj. od 4 grudnia 2009 r. do 24 grudnia 2009 r.) - okres od daty ogłoszenia konkursu do dnia rozpoczęcia przyjmowania wniosków wynosi 45 dni kalendarzowych,

3) termin zwołania posiedzenia KOP został ustalony z zachowaniem zapisów *Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 24 sierpnia 2009 r.:

Harmonogram posiedzenia Komisji Oceny Projektów (KOP) dla konkursu zamkniętego nr: POKL/VI/PI/1/09 na projekty innowacyjne testujące PO KL		
Nr konkursu	Termin złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do instytucji organizującej konkurs w ramach konkursu	Data posiedzenia KOP
POKL/VI/PI/1/09	4 grudnia 2009 r. - 24 grudnia 2009 r.	od 18 stycznia 2010 r. do 12 marca 2010 r. (od 1-200 wniosków)

3) Na posiedzenie KOP zostaną przekazane tylko te wnioski, które zostały złożone w odpowiedzi na konkurs o nr: POKL/VI/PI/1/09 i uzyskały pozytywny wynik oceny formalnej. W przypadku wniosków, które będą wymagały uzupełnienia i/lub skorygowania w wyniku stwierdzenia błędów formalnych, do oceny na posiedzenie KOP trafią tylko te wnioski, które zostały uzupełnione i/lub skorygowane w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania przez wnioskodawcę pisma informującego o takiej możliwości.

4.3. Wycofanie wniosku o dofinansowanie projektu

4.5.1 Wnioskodawcy przysługuje prawo wystąpienia do Instytucji Organizującej Konkurs o wycofanie złożonego przez siebie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO Kapitał Ludzki. Wniosek może zostać wycofany na każdym etapie oceny, zarówno oceny formalnej, jak i oceny merytorycznej.

4.5.2 Aby wycofać wniosek, należy dostarczyć do IOK pismo z prośbą o wycofanie wniosku, podpisane przez osobę/y uprawnioną/e do reprezentowania Wnioskodawcy, wskazaną/e w polu 2.6 wniosku o dofinansowanie. Oryginał wycofywanego wniosku aplikacyjnego zostanie wydany w terminie do 10 dni roboczych od daty złożenia pisma w tej sprawie (kopia wniosku pozostaje w siedzibie Instytucji Pośredniczącej II stopnia). Dokumentem potwierdzającym wydanie wniosku o dofinansowanie będzie sporządzony protokół zdawczo-

odbiorczy podpisany przez przedstawiciela IOK i upoważnionego do tego przedstawiciela Wnioskodawcy.

4.5.3 W przypadku podpisania podania o wycofanie wniosku przez inną osobę/y niż wskazana/e w punkcie 2.6 wniosku o dofinansowanie projektu, wnioskodawca powinien dołączyć poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię dokumentu rejestrowego wnioskodawcy potwierdzającego osoby upoważnione do podejmowania decyzji w imieniu wnioskodawcy lub upoważnienia/ pełnomocnictwa do przeprowadzenia tej czynności.

4.5.4 IOK dopuszcza możliwość przekazania, na prośbę Wnioskodawcy, oryginału wycofywanego wniosku za pośrednictwem poczty. W takim przypadku Wnioskodawca zobowiązany jest do odesłania do Instytucji Pośredniczącej II stopnia podpisanego protokołu zdawczo-odbiorczego, o którym mowa powyżej.

4.5.5 Wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania kryterium dostępu określonego w *Planie Działania na rok 2009* w brzmieniu: „Projektodawca w ramach jednej rundy konkursowej złożył nie więcej niż jeden wniosek (kryterium nie stosuje się do jednostek samorządu terytorialnego)”, który jest weryfikowany na etapie oceny formalnej. Złożenie kolejnego wniosku jest możliwe po wcześniejszym złożeniu wycofania, najpóźniej w dniu składania nowego wniosku oraz tylko i wyłącznie wtedy jeśli wniosek wycofywany nie został oceniony negatywnie. Niezastosowanie się do powyższych wskazówek skutkuje odrzuceniem każdego kolejnego wniosku złożonego przez tego samego wnioskodawcę na etapie oceny formalnej (nie stosuje się do jednostek samorządu terytorialnego).

V. Wymagania konkursowe

5.1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu

5.1.1 O dofinansowanie projektu mogą ubiegać się wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), z zachowaniem pkt. 5.1.2 niniejszej *Dokumentacji konkursowej*.

UWAGA:

Z uwagi na specyfikę projektów innowacyjnych testujących, których nieodzownym elementem realizacji jest etap badania i analizy sytuacji problemowej, jej przyczyn oraz skutków, a także etap upowszechniania nowego rozwiązania, nowej metody czy instrumentu opracowanego w ramach projektu i jego wdrażania do polityki, istotne znaczenie ma potencjał wnioskodawcy, który w znacznym stopniu może przyczynić się do prawidłowej realizacji projektu. Istotny jest również potencjał instytucji realizujących projekty, w tym w szczególności:

- potencjał badawczy,
- doświadczenie i możliwość testowania wypracowanych rozwiązań,
- potencjał do upowszechniania i wdrażania produktu wypracowanego w ramach projektu.

Opis doświadczenia instytucji lub zatrudnionej kadry powinien zostać zawarty w sekcji III pole 3.5 wniosku o dofinansowanie.

5.1.2 O dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty podlegające wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie na podstawie art. 211 ust. 2 *ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), z zastrzeżeniem art. 211 ust. 3 ww. ustawy.

UWAGA: W przypadku podmiotów JST nie posiadających osobowości prawnej wniosek powinna złożyć jednostka samorządu terytorialnego bezpośrednio nadzorująca działanie danego podmiotu.

5.2. Grupy docelowe

5.2.1 Grupy docelowe w projektach innowacyjnych stanowią osoby, grupy, środowiska, które wymagają wypracowania nowych rozwiązań lub nowego podejścia. Jednocześnie należy pamiętać, że wybrane grupy docelowe powinny mieścić się w opisie grup objętych wsparciem w ramach Priorytetu VI PO KL *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* tzn. powinny pozostawać bez zatrudnienia. **Zaleca się, aby ze względu na Temat konkursu *Działania służące wydłużeniu aktywności zawodowej*, grupą odbiorców były osoby niezatrudnione w wieku 45+.** Dodatkowo należy pamiętać o kryterium dostępu wskazanym w *Planie działania na rok 2009* i weryfikowalnym na etapie oceny formalnej w brzmieniu: „Komponent krajowy projektu jest realizowany na obszarze

województwa lubuskiego (tzn. rezultat projektu w postaci modelu/narzędzia/rozwiązania zostanie wypracowany na rzecz podmiotów¹³ z obszaru województwa lubuskiego)”.

Grupy docelowe projektów innowacyjnych, czyli osoby, grupy, środowiska, które wymagają wypracowania nowych rozwiązań czy podejść, dzielą się na:

- grupę zwaną użytkownikami (osoby, które otrzymują do rąk nowe metody działania, nowe technologie, nowe narzędzia, np. pracownicy urzędów pracy, instruktorzy z instytucji szkolących itp.)

oraz

- grupę zwaną odbiorcami (osoby, których problemy będą mogły być skutecznie rozwiązane dzięki wdrożeniu nowego produktu).

Grupa docelowa może stanowić jeden z wymiarów innowacyjności w projekcie. Kierując działania do grupy, która dotychczas nie otrzymała wsparcia lub do grupy, dla której dotychczasowe wsparcie okazało się nieskuteczne i niewystarczające, z zachowaniem pozostałych warunków koniecznych do uwzględnienia w projekcie innowacyjnym, wnioskodawca może liczyć na pozytywną ocenę stopnia innowacyjności proponowanego rozwiązania.

5.2.2 Grupa docelowa odbiorców musi zostać przedstawiona w następujących wymiarach:

- wymiar docelowy – wszyscy ci, którzy potencjalnie będą mogli skorzystać ze wsparcia z zastosowaniem nowego narzędzia już po jego włączeniu,
- wymiar testowania w ramach projektu – liczba i charakterystyka przedstawicieli grupy docelowej, którzy uczestniczyć będą w testowaniu i ocenie produktu w ramach projektu.

5.2.3 Grupa docelowa użytkowników musi zostać przedstawiona w następujących wymiarach:

- wymiar docelowy – wszyscy członkowie grupy docelowej, którzy ostatecznie powinni otrzymać do stosowania nowe narzędzie,
- wymiar upowszechniania i włączania w ramach projektu – liczba i charakterystyka przedstawicieli grupy docelowej, którym nowe narzędzie prześlemy w ramach działań upowszechniających i włączających zastosowanych w projekcie,
- wymiar testowania w ramach projektu – liczba i charakterystyka przedstawicieli grupy docelowej, którzy uczestniczyć będą w testowaniu i ocenie produktu w ramach projektu.

---

¹³ W znaczeniu: „użytkownicy”, o których mowa w podrozdziale 5.2.1.

5.2.4 Charakterystykę grup docelowych projektu należy przedstawić, zgodnie z instrukcją dla wnioskodawców projektów innowacyjnych zawartą w *Podręczniku przygotowania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 1 kwietnia 2009 r. (sekcja III pole 3.1 wniosku o dofinansowanie projektu). Natomiast sposób zaangażowania grup docelowych projektu w planowanie i realizację zadań należy przedstawić zgodnie z instrukcją zawartą w *Podręczniku przygotowania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 1 kwietnia 2009 r. (sekcja III pole 3.3 wniosku o dofinansowanie projektu).

5.2.5 Kryteria rekrutacji (w tym selekcji) grupy docelowej (osób bezpośrednio korzystających ze wsparcia) powinny być określone w sposób przejrzysty i jednoznaczny, bez możliwości ich szerokiej interpretacji oraz z uwzględnieniem zasady równych szans, w tym równości płci.

Szczegółowe informacje na temat polityki równych szans kobiet i mężczyzn określa dokument *Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Poradnik*.

5.2.6 Projekty składane w niniejszym konkursie muszą zakładać realizację działań angażujących przedstawicieli grup docelowych projektu (użytkowników i odbiorców) w proces planowania i realizacji jak największej liczby zadań projektowych (patrz pkt. 3.2.7).

5.3. Wymagania czasowe

5.3.1 We wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca określa datę rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu, mając na uwadze to, iż okres ten jest zarówno rzeczowym, jak i finansowym okresem realizacji projektu.

5.3.2 Zgodnie z kryterium dostępu określonym w *Planie Działania na rok 2009* minimalny okres realizacji projektu innowacyjnego testującego wynosi 24 (pierwszy etap przygotowawczy powinien trwać przynajmniej 3 miesiące), a maksymalny – 48 miesięcy, przy czym termin zakończenia realizacji projektu nie może przypadać później niż 31 grudnia 2013 roku. Niniejsze kryterium będzie weryfikowane na etapie oceny formalnej wniosku. Dodatkowo zaleca się, aby minimalny okres trwania komponentu ponadnarodowego wynosił 6 miesięcy, a maksymalny 24 miesiące.

5.3.3 Przy określaniu daty rozpoczęcia realizacji projektu wnioskodawca powinien uwzględnić czas niezbędny na przeprowadzenie oceny formalnej i merytorycznej, ewentualne negocjacje oraz czas niezbędny na przygotowanie przez wnioskodawcę dokumentów wymaganych do zawarcia umowy.

5.3.4 W przypadku gdy w ramach projektu występuje pomoc publiczna należy pamiętać, że w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pomoc publiczna nie może zostać udzielona na projekt, którego realizacja została rozpoczęta przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu.

5.3.5 Koszty nawiązania współpracy ponadnarodowej, poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu, ale w okresie realizacji projektu wskazanym we wniosku o dofinansowanie, uznaje się za kwalifikowalne pod warunkiem podpisania umowy o współpracy ponadnarodowej¹⁴.

5.3.6 Na etapie planowania projektu należy wziąć pod uwagę fakt, iż działania związane z realizacją projektu innowacyjnego testującego z komponentem ponadnarodowym wymagają odpowiednio długiego czasu. Już wstępny etap związany ze znalezieniem i wyborem odpowiednich partnerów jest czasochłonny z uwagi na konieczność dokładnego zapoznania się partnerów z projektami i ustalenia wspólnych płaszczyzn zainteresowania. Proces ten, z uwagi na odległość dzielącą partnerów niejednokrotnie zajmuje więcej czasu niż ma to miejsce w przypadku projektów o zasięgu krajowym. Z uwagi na dodatkowe trudności związane z komunikacją w języku obcym oraz różnicami kulturowymi w trakcie realizacji projektu należy przewidzieć także dłuższy czas na realizację zadań.

5.3.7 W związku z koniecznością realizacji projektów składanych w niniejszym konkursie w dwóch etapach, szczegółowo opisanych w *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 kwietnia 2009 r. w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 1 kwietnia 2009 r. oraz koniecznością przygotowania i złożenia strategii wdrażania projektu innowacyjnego, jak również opisu produktu finalnego celem poddania go walidacji, zgodnie z zasadami i w terminach opisanych szczegółowo w *Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 24 sierpnia 2009 r., należy uwzględnić w harmonogramie realizacji projektu odpowiedni czas potrzebny na realizację wszystkich wymaganych etapów projektu oraz na działania związane z akceptacją strategii i procesem walidacji produktu/ów.

5.3.8 Czas przewidziany na ocenę strategii i walidację produktu finalnego jest czasem, w którym niektóre działania będą musiały być prowadzone na odpowiedzialność wnioskodawcy, gdyż może się zdarzyć, iż drugi etap projektu nie będzie mógł być realizowany i finansowany ze względu na brak akceptacji strategii lub nie będą mogły być finansowane końcowe działania upowszechniające i włączające do polityki ze względu na negatywny dla wnioskodawcy przebieg walidacji produktu finalnego. W wyniku negatywnej walidacji produktu finalnego może również zapaść decyzja o zmniejszeniu kwoty dofinansowania prowadząca w konsekwencji do ograniczenia zakresu realizacji projektu.

5.3.9 Planując realizację projektu innowacyjnego, należy również uwzględnić prawdopodobieństwo innych zagrożeń mogących wpłynąć na wydłużenie planowanego czasu realizacji projektu. Z tego też względu zaplanowanie adekwatnej do projektu i skutecznej strategii monitorowania oraz strategii zarządzania ryzykiem jest absolutną koniecznością.

5.3.10 Informacje na temat okresu realizacji projektu zawarte w polu 1.8 wniosku o dofinansowanie projektu powinny pokrywać się z analogicznymi informacjami zawartymi w harmonogramie realizacji projektu.

5.4. Wymagania finansowe

5.4.1 Zgodnie z kryterium dostępu określonym w *Planie Działania na rok 2009* minimalna wartość projektu wynosi 200 000,00 PLN. Niniejsze kryterium będzie weryfikowane na etapie oceny formalnej.

5.4.2 W *Planie Działania na rok 2009* wprowadzono również kryterium dostępu w brzmieniu: „Projektodawca w przeciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku uzyskał przychód w wysokości minimum 50% wnioskowanego dofinansowania (kryterium nie stosuje się do jednostek sektora finansów publicznych)”. Niniejsze kryterium będzie weryfikowane na etapie oceny formalnej.

---

¹⁴ Umowa podpisywana przez wszystkich partnerów realizujących projekt we współpracy ponadnarodowej określająca m.in.: wspólne cele, planowane rezultaty i produkty, opis działań, harmonogram ich realizacji, postanowienia finansowe.

5.4.3 Ewentualny wkład własny, o którym mowa w pkt. 3.3.3 niniejszej *Dokumentacji konkursowej*, wskazywany jest we wniosku o dofinansowanie projektu.

5.4.4 Budżet wniosku innowacyjnego testującego z komponentem ponadnarodowym obejmuje jedynie koszty współpracy ponadnarodowej ponoszone przez projektodawcę. Natomiast w zależności od specyfiki danego projektu określone działania mogą być finansowe przez partnera/partnerów zagranicznych. W takiej sytuacji całkowity budżet projektu określony w umowie o współpracy ponadnarodowej będzie stanowił sumę budżetów wnoszonych przez wszystkich partnerów ponadnarodowych, w tym projektodawcę i tym samym będzie wyższy od kwoty dofinansowania otrzymanej przez projektodawcę w ramach umowy o dofinansowanie.

5.4.5 W zależności od zakładanych celów i rezultatów projektu (np. adaptowanie rozwiązań wypracowanych w kraju partnera ponadnarodowego) możliwe jest sfinansowanie przez projektodawcę z jego budżetu części lub wszystkich zadań, za realizację których odpowiada partner ponadnarodowy. W takiej sytuacji konieczne jest przedstawienie szczegółowego uzasadnienia takiego rozwiązania we wniosku o dofinansowanie, w szczególności w kontekście realizacji celów POKL. Dodatkowo należy pamiętać o tym, iż w przypadku gdy partner zagraniczny odpowiada za realizację zadania, które finansowane jest w ramach budżetu wniosku POKL, wszelkie koszty są ponoszone w sposób bezpośredni przez projektodawcę (pomiędzy partnerami nie dochodzi do przepływów finansowych).

5.4.6 Na etapie przygotowywania projektu zaleca się, aby wnioskodawcy zwrócili szczególną uwagę na zgodność projektu z prawodawstwem w zakresie zamówień publicznych. Informacje zawarte we wniosku są niezbędne do stwierdzenia zgodności projektu z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2007 r., Nr 223 poz. 1655 z późn. zm.). Odpowiednie informacje w tym zakresie powinny zostać zawarte w polu 3.5 wniosku o dofinansowanie projektu.

5.4.7 Wydatki w ramach projektu powinny być ponoszone zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w *Systemie Realizacji PO KL 2007-2013* w części: *Zasady finansowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 25 marca 2009 r.* Zasada konkurencyjności nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych zobowiązanych do stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2007 r., Nr 223 poz. 1655 z późn. zm.).

Wnioskodawca dokonuje wyboru zleceniobiorcy (wykonawcy) zgodnie z zasadą konkurencyjności w przypadku realizacji zamówień przekraczających wyrażoną w złotych

równowartość kwoty 14 tys. euro¹⁵ netto wykonywanych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Transakcja powinna zostać zawarta z tym ze zleceniobiorców (wykonawców), którego oferta jest najbardziej korzystna zgodnie z kryteriami określonymi przez wnioskodawcę.

5.4.8 W przypadku zlecenia usług wnioskodawca zobowiązany jest do wykazania wartości dodanej wynikającej z wykonania usługi przez inny podmiot w polu 3.5 wniosku o dofinansowanie projektu.

5.4.9 W przypadku projektów objętych pomocą publiczną zaleca się również, aby wnioskodawcy zwrócili szczególną uwagę na zgodność projektu z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. *o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (Dz. U. z 2007 r. Nr 59 poz. 404 z późn. zm.), aktami wykonawczymi do ww. ustawy, rozporządzeniem *w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (Dz. U. z 2008 r. Nr 90 poz. 557, z późn. zm.), a także *Zasadami udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 8 lipca 2009 roku.

5.4.10 Podmiot realizujący projekt ponosi wydatki związane z jego realizacją zgodnie z zasadami kwalifikowalności wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki określonymi przez Ministra Rozwoju Regionalnego w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 27 marca 2009 r.

5.4.11 Co do zasady, wszystkie wydatki w ramach PO KL są kwalifikowalne, o ile:

- są niezbędne dla realizacji projektu, a więc mają bezpośredni związek z celami projektu;
- są racjonalne i efektywne, tj. nie są zawyżone w stosunku do cen i stawek rynkowych oraz spełniają wymogi efektywnego zarządzania finansami (relacja nakład/rezultat);
- zostały faktycznie poniesione;
- są udokumentowane, z zastrzeżeniem pkt 6 podrozdziału 4.2 *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków*;
- zostały przewidziane w zatwierdzonym budżecie projektu zgodnie z zasadami w zakresie konstruowania budżetu w ramach PO KL;
- są zgodne ze szczegółowymi zasadami określonymi w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków*, tj:

- a) nie zostały wymienione w katalogu wydatków niekwalifikowalnych w ramach PO KL w podrozdziale 4.1;

---

¹⁵ Wartość w PLN przeliczana jest zgodnie ze średnim kursem złotego w stosunku do euro, o którym mowa w art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.).

b) zostały poniesione zgodnie z zasadami określonymi w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków*;

- są zgodne z odrębnymi przepisami prawa krajowego i wspólnotowego, w szczególności z Ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.).

5.4.12 Okres kwalifikowalności każdego pojedynczego projektu realizowanego w ramach PO KL (równoznaczny z okresem jego realizacji) określa umowa o dofinansowanie projektu.

5.4.13 Beneficjent ma obowiązek ujawniania wszelkich przychodów, które powstaną w związku z realizacją projektu PO KL. Należy pamiętać, iż każdy przychód osiągnięty w projekcie w okresie jego współfinansowania musi zostać włączony do budżetu projektu i pomniejszy proporcjonalnie kwotę wydatków kwalifikowalnych projektu.

5.4.14 Zgodnie z art. 11 ust. 2 Rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999, za niekwalifikowalne z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO KL uznaje się poniższe kategorie wydatków:

- a) podatek od towarów i usług (VAT), jeśli może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe, tj. Ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;
- b) zakup nieruchomości, gruntu oraz infrastruktury;
- c) zakup sprzętu, mebli oraz pojazdów, z wyjątkiem wydatków w ramach cross-finansingu;
- d) odsetki od zadłużenia.

Dodatkowo, zgodnie z *Krajowymi Wytycznymi*, niekwalifikowalne są następujące kategorie wydatków:

- a) koszty prowizji pobieranych w ramach operacji wymiany walut;
- b) wydatek poniesiony na środki trwałe, które były współfinansowane ze środków krajowych lub wspólnotowych w przeciągu 7 lat poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu;
- c) koszty kar i grzywien, a także koszty procesów sądowych (z wyjątkiem wydatków związanych z odzyskiwaniem kwot nienależnie wypłaconych po akceptacji Instytucji Zarządzającej) oraz koszty realizacji ewentualnych postanowień wydanych przez sąd;
- d) wydatki związane z umową leasingu, a w szczególności: podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe;
- e) wydatki związane z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie projektu.

5.4.15 W ramach PO KL Beneficjent przedstawia zakładane koszty projektu we wniosku o dofinansowanie projektu w formie budżetu zadaniowego, tj. przedstawia podział na koszty bezpośrednie i koszty pośrednie.

Koszty bezpośrednie - stanowią tę część kosztów beneficjenta, która może być bezpośrednio przyporządkowana do konkretnego zadania będącego wynikiem realizowanego projektu. Wśród kosztów bezpośrednich **obowiązkowe jest uwzględnienie zadania zarządzanie projektem**. W zadaniu tym powinny być uwzględniane w szczególności następujące koszty:

- wynagrodzenia koordynatora/kierownika projektu lub innej osoby mającej za zadanie koordynowanie lub zarządzanie projektem,
- wynagrodzenia innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w realizację projektu, np. specjalista ds. zamówień publicznych, pracownik ds. obsługi finansowej projektu (o ile nie wykonuje on zadań związanych z obsługą finansową podstawowej działalności beneficjenta), pracownik ds. monitorowania projektu, itp.,
- związane z otwarciem i prowadzeniem rachunku bankowego,
- związane z ustanowieniem zabezpieczeń prawidłowej realizacji umowy,
- zakupu lub amortyzacji sprzętu lub wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do zarządzania projektem,
- działań informacyjno-promocyjnych związanych z realizacją projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych);
- ewaluacji projektu;
- inne – o ile są bezpośrednio związane z koordynacją i zarządzaniem projektem.

O ile beneficjent planuje ponieść wydatki w ww. zakresie, powinien je wykazać w zadaniu „zarządzanie projektem”.

Oprócz zadania „zarządzanie projektem”, w budżecie projektu są wykazywane pozostałe zadania merytoryczne np.

- realizacja szkoleń;
- staże;
- zatrudnienie subsydiowane;
- upowszechnienie i promocja alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia;
- przygotowanie publikacji;
- rekrutacja¹⁶;
- organizacja kampanii informacyjno-promocyjnych, o ile stanowią one odrębne zadania merytoryczne w ramach projektu.

---

¹⁶ Jeżeli rekrutacja stanowi element innego zadania merytorycznego (danej formy wsparcia), może być wykazywana jako część tego zadania merytorycznego i nie stanowi wtedy odrębnego zadania.

Należy zwrócić uwagę, że w przypadku zlecenia zadań merytorycznych w ramach projektu (wyodrębnionych w budżecie zadań lub istotnej ich części) należy zamieścić odpowiednie zapisy we wniosku o dofinansowanie projektu. W przeciwnym razie, wydatki poniesione na realizację zadań zleconych wykonawcom mogą zostać uznane za niekwalifikowane na etapie rozliczania projektu.

Koszty pośrednie - to koszty związane z obsługą techniczną projektu, których nie można bezpośrednio przyporządkować do konkretnego zadania.

Katalog kosztów pośrednich jest zamknięty i może obejmować wyłącznie następujące koszty administracyjne:

- koszty zarządu (tj. koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki);
- koszty personelu obsługowego (tj. koszty wynagrodzenia osób, które nie są przypisane bezpośrednio do projektu, zajmujące się bieżącą obsługą jednostki jako podmiotu gospodarczego, dla których realizacja projektu powoduje wzrost nakładów pracy w związku ze wzrostem ilości operacji gospodarczych dokonywanych przez jednostkę, np. pracownik kadr, pracownik sekretariatu, pracownik kancelarii);
- koszty obsługi księgowej (tj. koszty wynagrodzenia głównego księgowego lub innych osób księgujących wydatki w projekcie, w tym koszty zlecenia prowadzenia obsługi księgowej biura rachunkowego);
Uwaga: obsługa finansowa projektu związana ze sporządzaniem wniosków o płatność, opisywaniem dokumentów finansowych itp. stanowi koszt bezpośredni i ujmowana powinna być w zadaniu – „zarządzanie projektem”.
- koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych (np. długopisów, papieru, teczek, toneru do drukarek, płyt CD, dyskietek), nie związanych bezpośrednio z realizacją zadań w projekcie;
- usługi pocztowe, telefoniczne, telegraficzne, teleksowe, internetowe, kurierskie;
- usługi kserograficzne;
- opłaty za najem powierzchni biurowych lub czynsz;
- opłaty administracyjne za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, odprowadzanie ścieków, itp.;
- amortyzacja środków trwałych (np. budynku);
- koszty ubezpieczeń majątkowych;

- koszty ochrony;
- sprzątanie pomieszczeń (w tym środki do utrzymania czystości pomieszczeń, na dezynsekcję, dezynfekcję, deratyzację pomieszczeń, itp.).

Koszty z ww. katalogu mogą stanowić koszty bezpośrednie, o ile zostaną bezpośrednio przypisane i rozliczane w odniesieniu do danego zadania. Niedopuszczalna jest natomiast sytuacja, w której te same koszty są jednocześnie wykazywane w ramach kosztów bezpośrednich oraz kosztów pośrednich, powodując w konsekwencji podwójną refundację wydatków.

UWAGA: W *Planie Działania na rok 2009* wprowadzono kryterium dostępu w brzmieniu:

„Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu na terenie województwa lubuskiego, z dostępną pełną dokumentacją wdrażanego projektu (dokumentacja ta powinna dotyczyć dokumentów merytorycznych i finansowych związanych z realizowanym wsparciem) oraz kluczowym personelem realizującym projekt (personel zarządzający wskazany we wniosku)”.

Weryfikacja niniejszego kryterium zostanie przeprowadzona na etapie oceny formalnej.

5.4.16 Koszty pośrednie mogą być rozliczane na dwa sposoby:

a) ryczałtowo, do wysokości:

- 20% bezpośrednich kosztów projektu pomniejszonych o wydatki dotyczące cross-financingu – w przypadku projektów o wartości do 2 mln zł;
- 15% bezpośrednich kosztów projektu pomniejszonych o wydatki dotyczące cross-financingu – w przypadku projektów o wartości od 2 do 5 mln zł włącznie;
- 10% bezpośrednich kosztów projektu pomniejszonych o wydatki dotyczące cross-financingu – w przypadku projektów o wartości powyżej 5 mln zł;

przy czym właściwy limit procentowy jest określany przez Beneficjenta na etapie konstruowania budżetu projektu;

UWAGA: Wysokość ryczałtu powinna wynikać z metodologii (indywidualnej kalkulacji kosztów) przedstawianej przez Beneficjenta na etapie wnioskowania o środki w ramach PO KL (w szczegółowym budżecie projektu). Metodologia powinna być przygotowana w odniesieniu do każdej kategorii kosztów pośrednich, które Beneficjent uwzględnił w budżecie projektu. Metodologia wyliczania kosztów pośrednich podlega weryfikacji na etapie oceny wniosków o dofinansowanie projektu i może po ocenie merytorycznej na etapie zatwierdzania wniosku o dofinansowanie podlegać negocjacom pomiędzy Beneficjentem a Instytucją Pośredniczącą 2 stopnia.

b) na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków (tj. bez stawki ryczałtowej, z pełnym udokumentowaniem wydatków).

UWAGA: Beneficjent jest zobowiązany przedstawić w załączonym do wniosku o dofinansowanie projektu szczegółowym budżecie projektu uzasadnienie dla wykazanej we wniosku o dofinansowanie wartości kosztów pośrednich, które zamierza rozliczyć w projekcie. Uzasadnienie powinno przedstawiać wyliczenie kwot poszczególnych kategorii wydatków pośrednich (na podobnych zasadach jak szczegółowy budżet projektu dla wydatków bezpośrednich). W przypadku rozliczania kosztów pośrednich na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków ani we wniosku, ani w umowie o dofinansowanie nie jest wykazywany limit procentowy kosztów pośrednich. Beneficjent rozlicza bowiem wydatki pośrednie na podstawie dokumentów księgowych do wysokości łącznej określonej w zatwierdzonym budżecie projektu. W związku z powyższym, wydatki pośrednie są wykazywane w zestawieniu poniesionych wydatków załączanym do wniosku o płatność ze wskazaniem szczegółowym dokumentów rozliczanych w danym wniosku o płatność.

Należy pamiętać, że:

- a) wszelkie redukcje kosztów bezpośrednich (tj. w związku z szacunkowym budżetem lub korektami finansowymi) mają wpływ na ryczałtową kwotę kosztów pośrednich;
- b) wszelkie (nieprzewidziane) przychody powstałe w ramach projektu PO KL powinny być odliczane od całkowitych kosztów zadeklarowanych dla takiego projektu (po wyliczeniu kosztów pośrednich według stawki ryczałtowej).

UWAGA: Beneficjent może wnioskować o zmianę sposobu rozliczania kosztów pośrednich z ryczałtu na koszty pośrednie rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków. Nie jest możliwa zmiana sposobu rozliczania kosztów pośrednich dokumentowanych na podstawie wydatków rzeczywiście poniesionych na koszty rozliczane ryczałtem.

5.4.17 Cross-financing to mechanizm tzw. elastycznego finansowania polegający na zaangażowaniu środków z jednego funduszu (np. Europejskiego Funduszu Społecznego) w realizację działań, których zakres merytoryczny zwyczajowo podlega pod obszar interwencji drugiego funduszu (np. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego).

Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu i stanowi logiczne uzupełnienie działań w ramach PO KL. Zasadniczo zatem powinny być to wydatki związane z zakresem merytorycznym projektu. *Cross-financing* powinien być ponadto powiązany wprost z głównymi zadaniami realizowanymi w ramach danego projektu. Wartość wydatków

w ramach *cross-financingu* nie może stanowić więcej niż 10% wszystkich wydatków kwalifikowalnych stanowiących budżet projektu.

5.4.18 W projektach realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, których wartość przekracza 5 mln PLN, beneficjent **ma obowiązek** przeprowadzenia audytu zewnętrznego. Aby wydatek mógł być uznany za kwalifikowalny, koszt audytu zewnętrznego powinien być uwzględniony w zatwierdzonym budżecie projektu. W każdym innym przypadku koszt audytu zewnętrznego będzie stanowić wydatek niekwalifikowalny.

5.4.19 Szczegółowe informacje na temat zasad kwalifikowalności wydatków, sposobu kalkulacji budżetu projektu, kosztów pośrednich oraz metodologii ich wyliczenia, zasad stosowania *cross-financingu* w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki określają wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 27 marca 2009 r. w *zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz System Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* z dnia 10 września 2007 r., w ramach zmienionej części *Zasady finansowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 25 marca 2009 r.

5.4.20 Środki na realizację projektu są wypłacane beneficjentowi w formie zaliczki po ustanowieniu i wniesieniu przez beneficjenta zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji projektu powinno pokrywać okres realizacji projektu oraz okres jego ostatecznego rozliczenia.

Z powyższego obowiązku zwolnione są jednostki sektora finansów publicznych, fundacje, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa oraz Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie art. 209 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.).

UWAGA: Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 27 marca 2009 r. ustanowienie zabezpieczenia prawidłowego wykonania umowy może być jednym z kosztów w ramach zadania „zarządzanie projektem”, a tym samym stanowić **koszt bezpośredni**. W związku z tym ustanowienie zabezpieczenia może zostać uznane za **wydatek kwalifikowalny**.

5.4.21 Zabezpieczenie w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową jest ustanawiane w przypadku gdy:

- wartość dofinansowania w formie zaliczki nie przekracza 10 000 000 zł lub

- beneficjent jest podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w art. 73 i art. 86 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Od beneficjentów będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, wspólnikami spółek cywilnych, wspólnikami lub właścicielami spółki jawnej, komplementariuszami w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych wymagane jest złożenie w obecności pracownika instytucji organizującej konkurs oświadczenie współmałżonków potwierdzające zgodę na zaciągnięcie zobowiązania lub akt notarialny o rozdzielnosci majątkowej, a w przypadku osób nie będących w związku małżeńskim oświadczenie o niepozostawaniu w związku małżeńskim.

Wzór weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową stanowi załącznik do niniejszej *Dokumentacji konkursowej*.

5.4.22 W przypadku podpisania przez jednego beneficjenta z daną instytucją kilku umów o dofinansowanie w ramach programu operacyjnego współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanych równolegle w czasie, jeżeli łączna wartość udzielonego dofinansowania w formie zaliczki, wynikająca z tych umów:

- 1) nie przekracza 10 000 000 zł – zabezpieczenie każdej z tych umów ustanawiane jest w formie - weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową;
- 2) przekracza 10 000 000 zł – zabezpieczenie umowy o dofinansowanie, której podpisanie powoduje przekroczenie limitu 10 mln PLN, oraz każdej kolejnej umowy ustanawiane jest na zasadach określonych w ust. 3 Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 14 lipca 2009 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych (Dz. U. z 2009 r., Nr 114, poz. 954), stanowiącym załącznik do niniejszej dokumentacji.

5.4.23 Instytucja organizująca konkurs zwraca beneficjentowi dokument stanowiący zabezpieczenie umowy na pisemny wniosek beneficjenta po ostatecznym rozliczeniu umowy o dofinansowanie projektu, tj. po zatwierdzeniu końcowego wniosku o płatność w projekcie, o czym beneficjent jest niezwłocznie informowany przez instytucję organizującą konkurs.

UWAGA:

W przypadku projektów innowacyjnych testujących realizowanych w ramach Priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, które zostały przedłożone na konkurs nr POKL/VI/PI/1/09, kwota zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu powinna stanowić co najmniej równowartość najwyższej transzy zaliczki wynikającej z *Załącznika nr 4: Harmonogram płatności* do umowy o dofinansowanie projektu.

5.5. Pomoc publiczna

5.5.1 W ramach projektów złożonych w odpowiedzi na konkurs POKL/VI/PI/1/09 co do zasady nie ma możliwości realizacji projektów zakładających występowanie pomocy publicznej. W przypadku jej wystąpienia Wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania tj. ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712)., Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. *w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.) oraz *Zasad udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 8 lipca 2009 r.

5.6. Wymagane rezultaty i wartość dodana

5.6.1 Ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany do przedstawienia we wniosku o dofinansowanie projektu przewidywanych rezultatów projektu w odniesieniu do planowanych działań oraz wskazania, w jaki sposób rezultaty przyczynią się do osiągnięcia celów projektu.

5.6.2 Rezultaty muszą być zdefiniowane:

- adekwatnie do konkretnego fragmentu charakterystyki obszaru problemowego (poszczególne rezultaty powinny być odpowiedzią na poszczególne przyczyny naszego problemu kluczowego),
- w sposób mierzalny i weryfikowalny,
- w taki sposób, aby jasne było, że są niezbędne do osiągnięcia celów projektu,
- realistycznie, ich osiągnięcie musi być możliwe poprzez zrealizowanie zaplanowanych działań,
- w taki sposób, by nie było wątpliwości co do tego, że ich osiągnięcie nastąpi jeszcze w czasie trwania projektu.

Dla każdego zdefiniowanego rezultatu musi być możliwe zidentyfikowanie działania do niego prowadzącego.

5.6.4 Wnioskodawca jest także zobowiązany wskazać we wniosku wartość dodaną wynikającą z dodatkowych korzyści, których bez wsparcia EFS nie można byłoby osiągnąć. W projektach realizowanych z udziałem partnerów zagranicznych wartość dodana musi

zostać określona na początkowym etapie budowania partnerstwa, ponieważ ma to bezpośrednie przełożenie na konkretne mierzalne rezultaty i produkty. Jako wartość dodaną projektów współpracy ponadnarodowej należy rozumieć konkretne produkty i rezultaty możliwe do osiągnięcia wyłącznie we współpracy ponadnarodowej, których nie udałoby się osiągnąć realizując projekt jedynie o zasięgu krajowym, bez udziału partnerów zagranicznych. Opis wartości dodanej w projektach innowacyjnych testujących należy przedstawić, zgodnie z instrukcją dla wnioskodawców projektów innowacyjnych zawartą w *Podręczniku przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 1 kwietnia 2009 r. (sekcja III pole 3.2 wniosku o dofinansowanie projektu). Opis wartości dodanej dla projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym należy przedstawić zgodnie z instrukcją dla wnioskodawców projektów standardowych i projektów współpracy ponadnarodowej zawartą w *Podręczniku przygotowania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 1 kwietnia 2009 r. (sekcja III pole 3.1 i 3.4 wniosku o dofinansowanie projektu).

5.7. Partnerstwo krajowe

5.7.1 W ramach niniejszego konkursu istnieje możliwość realizacji projektu w partnerstwie krajowym na zasadach określonych w obowiązującym od 20 grudnia 2008 r. art. 28 a *Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* i dokumencie *Zakres realizacji projektów partnerskich określonych przez Instytucję Zarządzającą POKL* z dnia 23 kwietnia 2009 r.

5.7.2 W *Planie Działania na rok 2009* wprowadzono następujące kryterium strategiczne:
„ projekt realizowany w partnerstwie trójsektorowym (obejmującym podmioty z sektorów publicznego, prywatnego i organizacji pozarządowych)” - 20 pkt.
Weryfikacja spełniania kryterium zostanie przeprowadzona na podstawie treści wniosku o dofinansowanie.

Uzasadnienie: wdrożenie projektów spełniających powyższe kryterium przyczyni się do wprowadzania nowych koncepcji rozwiązywania problemów poprzez szeroki dialog i konsultacje społeczne. Ponadto wszechstronne doświadczenie partnerów przyczyni się do ograniczenia ryzyka związanego z poszukiwaniem nowych, skutecznych metod rozwiązywania problemów.

5.7.3 Partnerami w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki mogą być:

- wszystkie podmioty uprawnione do składania wniosków spełniające definicję Beneficjenta (niezależnie od tego, czy są lub też czy nie są wymienione w danym Działaniu lub Poddziałaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL),
- jednostki niespełniające definicji Beneficjenta na zasadach określonych w niniejszym dokumencie.

Należy wyróżnić dwa całkowicie odrębne sposoby realizacji projektu z udziałem więcej niż jednego podmiotu:

- **partnerstwo** - co oznacza wspólną realizację projektu przez beneficjenta i podmioty z sektora lub spoza sektora finansów publicznych określone bądź na podstawie ustaw: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2001 r. poz. 142, poz. 1591 jt. z późn. zm.), z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 j.t. z późn. zm.), z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 j.t. z późn. zm.) bądź na podstawie Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz na podstawie umów i porozumień o charakterze cywilnoprawnym;
- **przekazanie realizacji zadań w projekcie lub zakup usług w ramach projektu** - co oznacza możliwość zlecenia części zadań podmiotom z sektora lub spoza sektora finansów publicznych na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655) oraz Ustawy z dnia z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno – prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19 , poz. 100) W tych przypadkach przepisy dopuszczają możliwość realizacji zlecenia zadania w projekcie, pod warunkiem wskazania we wniosku o dofinansowanie, które zadania i dlaczego projektodawca zamierza powierzyć wykonawcom oraz w jaki sposób i według jakich kryteriów będzie ich wyłaniał.

5.7.4 Zgodnie z zapisami art. 28 a ustawy, partnerzy w projekcie to: „podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt”. Partnerstwo w rozumieniu ustawy oznacza nieinstytucjonalne porozumienie autonomicznych podmiotów, realizujących wspólnie konkretny projekt.

5.7.5 Realizacja projektów partnerskich w ramach PO KL wymaga spełnienia łącznie następujących warunków:

- posiadania Lidera partnerstwa, który jest jednocześnie Beneficjentem projektu (stroną umowy o dofinansowanie);
- uczestnictwa partnerów w realizacji projektu na każdym jego etapie, co oznacza również przygotowanie wniosku o dofinansowanie realizacji projektu (z wyłączeniem sytuacji, w której partner zgodnie z pkt. 39 *Zakresu realizacji projektów partnerskich określonym przez Instytucję Zarządzającą PO KL* włącza się do projektu na etapie jego realizacji) oraz wspólne zarządzanie projektem (co oznacza powołanie grupy sterującej, która w sposób demokratyczny podejmie decyzje o zasadniczych kwestiach w realizacji projektu);
- adekwatności udziału partnerów, co oznacza odpowiedni udział partnerów w realizacji projektu (wniesienie zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych odpowiadających realizowanym zadaniom);
- zawarcia pisemnej umowy lub porozumienia partnerów, określającego podział zadań i obowiązków między partnerami.

5.7.6 Informacja o planowanym partnerstwie oraz partnerach powinna znaleźć się we wniosku o dofinansowanie projektu. W szczególności dotyczy to:

- **punktu 2.8 Partnerzy** – gdzie wymienia się dane wszystkich partnerów (nazwa, status i siedziba partnera);
- **punktu 3.3. Działania** – gdzie przy poszczególnych etapach/działaniach i poddziałaniach wskazuje się zadania realizowane przez poszczególnych partnerów. Z uwagi na fakt, że partnerstwo ma charakter zadaniowy, we wniosku o dofinansowanie beneficjent (lider partnerstwa) wykazuje działania w podziale na poszczególne zadania, które powinny być przypisane dla poszczególnych partnerów. Należy więc przedstawić klarowny podział zadań pomiędzy partnerami. W uzasadnionych przypadkach dane zadanie może być realizowane przez więcej niż jednego partnera (w tym beneficjenta). Jednak w takim przypadku należałoby wyraźnie wyodrębnić poddziałania przypisane poszczególnym partnerom.
- **punktu 3.4 Rezultaty i produkty** - przy wskazaniu wartości dodanej projektu, która wynika z ogólnego opisu projektu i zazwyczaj związana jest z osiągnięciem dodatkowych rezultatów, niewynikających bezpośrednio z celów projektu i z jego działań, należy również odnieść się do efektów realizacji projektu w partnerstwie.
- **punktu 3.5. Potencjał projektodawcy i zarządzanie projektem** - gdzie wskazuje się strukturę zarządzania projektem ze szczególnym uwzględnieniem roli partnerów.

W tej części musi być jasno sformułowana zasada i sposób wspólnego zarządzania projektem przez lidera i jego partnerów, poprzez grupę sterującą.

- W **punkcie 3.5** należy również wykazać - w przypadku partnerstwa jednostek publicznych i niepublicznych - w którym liderem jest jednostka publiczna, informację o spełnieniu wymogów w zakresie przejrzystości i bezstronności w wyborze partnerów, określonych w art. 28a ustawy. Projektodawca będący jednostką sektora finansów publicznych w punkcie tym oświadcza, iż wniosek złożony w partnerstwie spełnia wymogi art. 28a ustawy.

Ponadto każdy wniosek w partnerstwie musi zawierać oświadczenie, że Projektodawca i partnerzy przygotowali projekt wspólnie.

- We wniosku, w **Części V** dodatkowo zamieszczone jest oświadczenie partnerów o zapoznaniu się z informacjami zawartymi we wniosku oraz zobowiązanie do realizowania projektu zgodnie z informacjami zawartymi we wniosku o dofinansowanie. Oświadczenie podpisują osoby reprezentujące poszczególnych partnerów krajowych.

Ponadto, wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu, składane są dokumenty potwierdzające sytuację finansową wnioskodawcy oraz wszystkich partnerów wymienionych w tym wniosku. Warunek ten nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych.

5.7.7 Przed zawarciem umowy lub wydaniem decyzji o dofinansowaniu projektu, dokumentem wymaganym przez Instytucję Organizującą Konkurs jest umowa partnerska (porozumienie), szczegółowo określająca reguły partnerstwa, w tym zwłaszcza wskazująca wiodącą rolę jednego podmiotu (beneficjenta/lidera) reprezentującego partnerstwo, który ostatecznie jest odpowiedzialny za realizację całości projektu oraz jego rozliczenie. Umowa taka powinna zawierać co najmniej:

- cel partnerstwa;
- odpowiedzialność lidera/beneficjenta projektu oraz partnerów wobec osób trzecich za zobowiązania partnerstwa;
- zadania i obowiązki partnerów w związku z realizacją projektu, wynikające z zawartej przez beneficjenta z właściwą instytucją umowy o dofinansowanie projektu;
- plan finansowy w podziale na wydatki wszystkich uczestników partnerstwa oraz zasady zarządzania finansowego, w tym przepływów finansowych i rozliczania środków (w szczególności sposobu przekazywania przez beneficjenta środków finansowych na pokrycie niezbędnych kosztów realizacji zadań w ramach projektu ponoszonych przez partnerów, zgodnie z rozdziałem VII niniejszego dokumentu).
- zasady komunikacji i przepływu informacji w partnerstwie;

- zasady podejmowania decyzji w partnerstwie (zasady wspólnego zarządzania);
- pełnomocnictwo lub upoważnienie do reprezentowania partnerów przez beneficjenta;
- sposób wewnętrznego monitorowania i kontroli realizacji projektu.

Wzór umowy partnerskiej stanowi załącznik do niniejszej dokumentacji konkursowej.

5.7.8 W ramach partnerstw zalecane jest również wprowadzenie procedur, jakie powinny funkcjonować w ramach partnerstwa (m.in. odnośnie zarządzania ryzykiem, konfliktem, identyfikacją problemu) oraz sposoby rozwiązywania kwestii dotyczących podejmowania decyzji i sprawowania roli lidera w partnerstwie. Procedury takie mogą stanowić część umowy partnerskiej (porozumienia).

5.7.9 Wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu składane są dokumenty potwierdzające sytuację finansową wnioskodawcy oraz wszystkich partnerów wymienionych w tym wniosku. Warunek ten nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych.

5.7.10 Szczegółowe informacje dotyczące powoływania partnerstw, w tym zasad powoływania partnerstw (jednostek sektora finansów publicznych, jednostek sektora finansów publicznych z jednostkami spoza sektora finansów publicznych, z udziałem podmiotów niespełniających ustawowej definicji beneficjenta), zmian w partnerstwie czy kwestii finansowych znajdują się w publikacji *Zakres realizacji projektów partnerskich określony przez Instytucję Zarządzającą PO KL* (dostępna na stronie www.wup.zgora.pl).

5.8. Współpraca ponadnarodowa

5.8.1 Zgodnie z kryterium dostępu określonym w *Planie Działania na rok 2009* projekty przedłożone na konkurs nr POKL/VI/PI/1/09 muszą być realizowane w partnerstwie ponadnarodowym w zakresie realizacji zadań merytorycznych, zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 kwietnia 2009 r. w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Niniejsze kryterium będzie weryfikowane na etapie oceny formalnej.

5.8.2 Pod pojęciem partnerstwa ponadnarodowego należy rozumieć wspólną realizację działań przez beneficjenta z co najmniej jednym podmiotem (jednym partnerem

zagranicznym) pochodzącym z kraju członkowskiego Unii Europejskiej (bez względu na to, czy realizuje on projekt współfinansowany z EFS czy nie) lub z kraju nie będącego członkiem Unii Europejskiej. Partnerstwo ponadnarodowe tworzą co najmniej dwa podmioty z dwóch krajów, w tym jeden z Polski (projektodawca oraz co najmniej jeden partner ponadnarodowy). Partnerstwo ponadnarodowe umożliwia partnerom wzajemne korzystanie z doświadczeń i wiedzy, adaptowanie nowych rozwiązań wypracowanych i wdrożonych w innych krajach, pozwala także na nawiązanie kontaktów w innych krajach, stwarza możliwości dalszej współpracy i ułatwia dostęp do informacji na temat międzynarodowych osiągnięć w obszarze zainteresowań. Partnerstwo ponadnarodowe pozwala maksymalizować cele projektu poprzez wypracowanie konkretnego produktu i rezultatu, których stworzenie byłoby utrudnione bez współpracy z partnerami ponadnarodowymi. Zaleca się, aby partnerstwo ponadnarodowe obejmowało maksymalnie 3 podmioty z krajów innych niż Polska.

5.8.3 Partnerów do współpracy ponadnarodowej można poszukiwać, korzystając z następujących baz dostępnych w Internecie:

- <http://www.transnational-toolkit.eu/> - jest to narzędzie przygotowane przez Komisję Europejską pozwalające zarówno na dokonanie wpisu do bazy, jak i wyszukiwanie potencjalnych partnerów;
- <http://www.leonardo.org.uk/page.asp?section=000100010021&sectionTitle=Find+Partners> oraz
- <http://www.adam-europe.eu/adam/homepageView.htm> będącej także bazą produktów i rezultatów programu Leonardo da Vinci.

Wnioskodawca, o którym mowa w art. 3 ust. 1 *ustawy Prawo zamówień publicznych*, wyłania partnerów spoza sektora finansów publicznych zgodnie z zapisami art. 28 a ust. 4 *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*. Niniejszy wymóg nie stoi w sprzeczności z możliwością poszukiwania partnerów zagranicznych z wykorzystaniem baz internetowych, o których mowa powyżej.

5.8.4 Na etapie składania wniosku o dofinansowanie, w przypadku projektu innowacyjnego z komponentem ponadnarodowym wnioskodawcę i jego potencjalnego partnera/partnerów zagranicznych musi wiązać list intencyjny, którego wzór stanowi załącznik do niniejszej *Dokumentacji konkursowej*. Projektodawca załącza do wniosku o dofinansowanie projektu kopię listu intencyjnego poświadczoną za zgodność z oryginałem przez osobę uprawnioną

do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do projektodawcy. List intencyjny musi jednoznacznie wskazywać na zamiar podpisania umowy o współpracy ponadnarodowej¹⁷.

5.8.5 Koszty współpracy ponadnarodowej co do zasady powinny być ponoszone przez poszczególnych partnerów ponadnarodowych proporcjonalnie do korzyści, jakie przynosi im współpraca ponadnarodowa. W przypadku projektów dotyczących wspólnej realizacji przedsięwzięć, gdzie korzyści są obustronne, zaleca się stosowanie zasady wzajemności. W przypadku gdy niemożliwe jest zastosowanie zasady wzajemności, partnerzy ponadnarodowi powinni uzgodnić zasady podziału kosztów.

5.8.6 Niezależnie od zasad przyjętych w zakresie finansowania współpracy ponadnarodowej, umowa o współpracy ponadnarodowej musi jasno wskazywać koszty ponoszone przez poszczególnych partnerów. Wzór minimalnego zakresu umowy o współpracy ponadnarodowej stanowi załącznik do niniejszej *Dokumentacji konkursowej*.

5.8.7 Szczegółowe informacje na temat zasad wypełniania umowy o współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zawiera *Instrukcja wypełniania wzoru minimalnego zakresu umowy o współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*, której wzór stanowi załącznik do niniejszej *Dokumentacji konkursowej*.

5.8.8 W ramach projektów z komponentem ponadnarodowym sugerowane jest zastosowanie następujących modeli współpracy ponadnarodowej, przy czym możliwe jest korzystanie z kilku modeli równocześnie, dostosowując je do wymagań projektowych lub wykorzystując je naprzemiennie w zależności od rodzaju prowadzonych działań oraz etapu ich realizacji:

- Model 1: Wymiana informacji i doświadczeń – polega na wymianie pomiędzy partnerami informacji na temat swoich strategii, warunków w jakich funkcjonują i będą prowadzić działania, podejścia do rozwiązywanych problemów. Model ma zastosowanie najczęściej we wstępnej fazie współpracy ponadnarodowej.
- Model 2: Równoległe wypracowywanie rozwiązań – w tym modelu partnerzy realizują konkretny, wspólny cel, działając niezależnie od siebie, wymieniają wiedzę i doświadczenia w sposób, bardziej niż w modelu pierwszym, usystematyzowany i powiązany z realizowanym celem.

---

¹⁷ Umowa współpracy ponadnarodowej jest podpisywana przez wszystkich partnerów realizujących projekt we współpracy ponadnarodowej (szczegółowe informacje znajdują się w rozdziale 6.5 niniejszej dokumentacji).

- Model 3: Import, eksport i adaptacja nowych rozwiązań do swojej instytucji – model ten może być kontynuacją lub wariantem modelu drugiego. Model ma zastosowanie w sytuacji, gdy jeden partner osiągnął już w stopniu zaawansowanym rozwiązanie wspólnego problemu i dzieli się rezultatami swojej pracy z pozostałymi partnerami, którzy na podstawie wymiany doświadczeń ulepszają własne produkty i rezultaty.
- Model 4: Wspólne tworzenie produktu lub systemu – podział zadań związanych z osiągnięciem wspólnego celu – ma zastosowanie dla partnerstwa tworzonego w celu rozwiązania konkretnego, jednakowo postrzeganego problemu z wykorzystaniem nowych stron każdego z partnerów. Partnerstwo już na wstępie wyraźnie określa etapy rozwiązania problemu i dokonuje podziału zadań odpowiednio do doświadczeń i umiejętności partnerów.
- Model 5: Wymiana kluczowych osób realizujących projekt lub uczestniczących w projekcie – model dotyczy działań realizowanych równoległe z działaniami przewidzianymi w pozostałych modelach. Działania w ramach tego modelu muszą wykraczać poza wizyty studyjne, musi być ściśle określony ich cel w kontekście głównego wspólnego celu współpracy ponadnarodowej.

5.8.9 Formy współpracy ponadnarodowej możliwe w ramach ogłoszonego konkursu to:

- współpraca pomiędzy projektami realizowanymi w różnych krajach, także przez podmioty, których projekty/działania nie są współfinansowane przez EFS;
- współpraca pomiędzy sieciami instytucji działającymi w zbliżonych obszarach, czyli np. projekt polskiego podmiotu składającego projekt we współpracy ponadnarodowej z podmiotami zagranicznymi działającymi w partnerstwie lub w sieci podmiotów, albo projekt podmiotu polskiego działającego w sieci organizacji o wspólnych interesach, ale składającego projekt indywidualnie we współpracy ponadnarodowej z podmiotem zagranicznym działającym w podobnej grupie organizacji w swoim kraju pochodzenia;
- współpraca pomiędzy instytucjami (*twinning*) działającymi w tym samym obszarze i udzielającymi sobie wsparcia – do takiej współpracy uprawnione są tylko instytucje sektora publicznego. W tym przypadku rezultaty współpracy ponadnarodowej muszą przyczynić się do poprawy funkcjonowania danej instytucji.

5.8.10 Opis form współpracy ponadnarodowej (dla projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym) należy przedstawić zgodnie z instrukcją dla wnioskodawców projektów ponadnarodowych zawartą w *Podręczniku przygotowywania wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 1 kwietnia 2009 r.*(sekcja III pole 3.5 wniosku o dofinansowanie projektu).

5.8.11 W ramach projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym składanych w niniejszym konkursie możliwa jest realizacja wszystkich form działań kwalifikowalnych wymienionych w Załączniku nr 8 do wytycznych *Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 kwietnia 2009 r. w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*:

1. Organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań – zalecane wyłącznie jako jedno z kilku działań planowanych w ramach komponentu ponadnarodowego. Ta forma może stanowić uzupełnienie form działań wymienionych w pkt. 4 i 6.
2. Prowadzenie badań i analiz – może np. prowadzić do adaptowania konkretnego rozwiązania funkcjonującego w kraju partnera lub stanowić samodzielny element projektu z komponentem ponadnarodowym.
3. Przygotowanie, tłumaczenia i wydawanie publikacji, opracowań, raportów (wymaga zorganizowania konferencji, seminariów, warsztatów, spotkań stanowiących okazję do upowszechniania wyników opracowanych raportów, publikacji) – zalecane wyłącznie jako jedno z kilku działań planowanych w ramach komponentu ponadnarodowego.
4. Adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innym kraju – może stanowić samodzielny element projektu z komponentem.
5. Doradztwo, wymiana pracowników, staże, wizyty studyjne – może być samodzielnym elementem w projektach z komponentem współpracy ponadnarodowej. Decydując się na tę formę, powinno się mieć na uwadze, iż sama wizyta studyjna czy staż za granicą nie jest wystarczającym elementem współpracy ponadnarodowej. Znaczącą wartością dodaną stażu w instytucji partnera projektu ponadnarodowego może być np. opracowanie nowej metody doradztwa zawodowego lub nabycie umiejętności niezbędnych do prowadzenia i upowszechniania nowych metod szkoleniowych.
6. Wypracowywanie nowych rozwiązań (może zakładać doradztwo, wymianę pracowników, staże, wizyty studyjne w krajach partnerów) – może stanowić samodzielny element projektu z komponentem ponadnarodowym.

5.8.12 Opis form działań kwalifikowalnych (dla projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym) należy przedstawić zgodnie z instrukcją dla wnioskodawców projektów ponadnarodowych zawartą w *Podręczniku przygotowywania wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 1 kwietnia 2009 r.* (sekcja III pole 3.3 wniosku o dofinansowanie projektu).

5.8.13 W związku z faktem, iż wniosek o dofinansowanie projektu innowacyjnego nie uwzględnia specyfiki projektu z komponentem ponadnarodowym, informacje na jego temat należy zawrzeć w niżej określonych punktach wniosku (zgodnie z zapisami rozdziału II.3 *Podręcznika przygotowania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach PO KL*):

- Punkt 3.1 *Uzasadnienie potrzeby realizacji i celu projektu* – należy wskazać przynajmniej jeden cel projektu w kontekście współpracy ponadnarodowej (s. 26 *Podręcznika*),
- Punkt 3.2 *Innowacyjność* – należy ująć odniesienie do komponentu ponadnarodowego jeśli np. wypracowanie z partnerem rozwiązania będą stanowiły o innowacyjności produktu finalnego projektu.
- Punkt 3.3 *Działania* – należy opisać działania podejmowane w ramach współpracy ponadnarodowej (s. 32 *Podręcznika*),
- Punkt 3.4 *Rezultaty* – należy wskazać rezultaty i produkty współpracy ponadnarodowej, których nie dałoby się osiągnąć bez nawiązania współpracy ponadnarodowej (s. 36-37 *Podręcznika*),
- Punkt 3.5 *Potencjał projektodawcy i zarządzanie projektem* – należy opisać potencjał projektodawcy i zarządzanie projektem w kontekście zadań związanych ze współpracą ponadnarodową (s. 39 *Podręcznika*).

5.8.14 Szczegółowe informacje na temat podstawowych wymagań dotyczących projektów ponadnarodowych, zasad ich wyboru oraz finansowania określają wytyczne *Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 kwietnia 2009 r. w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*, *Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 24 sierpnia 2009 r.* oraz *Podręcznik przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 1 kwietnia 2009 r.*

5.8.15 Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków w przypadku projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej zostały określone w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 27 marca 2009 r.*

5.9. Przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu

5.9.1 Wniosek (formularz wniosku wraz załącznikami) należy złożyć w formie papierowej w **dwóch jednobrzmiących egzemplarzach** oraz w wersji elektronicznej tożsamej z wersją papierową (jedynie formularz wniosku na płycie CD/DVD w formacie zip_pokl. wygenerowany przez Generator Wniosków Aplikacyjnych PO KL). Dwa egzemplarze wniosku mogą zostać złożone jako oryginał i kopia poświadczona za zgodność z oryginałem lub jako dwa oryginalne jednobrzmiące egzemplarze. Natomiast załączniki do wniosku powinny być złożone w dwóch kopiach potwierdzonych za zgodność z oryginałem lub jako oryginał i kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem.

5.9.2 Wniosek musi być wypełniony w języku polskim. Wymóg ten dotyczy również obowiązkowych załączników do wniosku. Jeżeli językiem tych dokumentów (np. potwierdzających potencjał finansowy lub związanych z organizacją partnerstwa) nie jest język polski, projektodawca zobowiązany jest do przedstawienia tych dokumentów wraz z załączonym tłumaczeniem tekstu na język polski wykonanym przez tłumacza przysięgłego. Dopuszcza się zawarcie obcojęzycznych słów w tytule projektu, np. nazw własnych.

UWAGA:

W przypadku braku złożenia wniosku na nośniku informatycznym, uszkodzenia nośnika danych, stwierdzenia uszkodzenia pliku na nim zapisanego, tj. braku możliwości odczytania elektronicznej wersji wniosku w pliku zip_pokl lub braku tożsamości sumy kontrolnej wersji papierowej i elektronicznej, IOK zwróci się do Beneficjenta o ponowne złożenie wersji elektronicznej o identycznej względem wersji papierowej sumie kontrolnej.

5.9.3 O tożsamości papierowej i elektronicznej wersji wniosku decyduje jednobrzmiąca suma kontrolna na obu wersjach wniosku. Wniosek zapisany w aplikacji Generator Wniosków Aplikacyjnych (GWA) w formacie zip_pokl nie powinien być otwierany i modyfikowany w innych aplikacjach (MS Word, Internet Explorer, itp.), gdyż może to prowadzić do niezgodności sumy kontrolnej.

Wniosek należy przygotować na formularzu **za pomocą aplikacji Generator Wniosków Aplikacyjnych (GWA) – w wersji 4.3 lub nowszej** (wzór formularza stanowi załącznik do niniejszej dokumentacji konkursowej). Dostęp do tej aplikacji można uzyskać za pośrednictwem stron internetowych <http://www.generatorwnioskow.efs.gov.pl> oraz www.wup.zgora.pl. Dostępne są dwie wersje GWA: on-line czyli Generator Wniosków Aplikacyjnych (GWA), dostępna z poziomu przeglądarki www oraz wersja off-line czyli Generator Wniosków Aplikacyjnych – Edytor (GWA-E), która jest możliwa do zainstalowania na dysku lokalnego komputera. **Przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu wypełnionego w GWA-E (wersja off-line) beneficjent jest zobligowany do wczytania pliku XML (skompresowanego do formatu zip_pokl) z danymi do GWA dostępnego przez Internet (wersja on-line), w celu dokonania ostatecznej walidacji danych i zapisu w wersji XML (format zip_pokl) oraz PDF.** Ponadto przed złożeniem wniosku o dofinansowanie do IOK należy porównać zgodność sumy kontrolnej wersji papierowej oraz wersji elektronicznej wniosku o dofinansowanie projektu w tym celu należy:

- utworzyć pliki PDF, z których drukowana jest papierowa wersja wniosku;
- ponownie wczytać plik XML do generatora dostępnego w wersji on-line;
- porównać sumy kontrolne.

Wniosek opatrzony w nagłówku następującym sformułowaniem „Przed złożeniem wniosku wypełnionego w GWA-Edytor beneficjent jest zobligowany do wczytania pliku XML (skompresowanego do formatu ZIP_POKL) z danymi do GWA dostępnego przez Internet (www.generaorwnioskow.efs.gov.pl) w celu dokonania ostatecznej walidacji danych, zapisu i wygenerowania pliku PDF)” zostanie skierowany do korekty/uzupełnienia na etapie oceny formalnej.

Wnioski wypełnione w całości lub częściowo odręcznie zostaną odrzucone na etapie oceny formalnej (bez możliwości uzupełnienia/korekty). Przed zapisaniem wniosku na nośniku elektronicznym i wydrukowaniem jego wersji papierowej należy także sprawdzić, czy wszystkie obowiązkowe pola wniosku zostały wypełnione (dokonać walidacji wniosku przyciskiem „Sprawdź” w Generatorze Wniosków). Wnioski, które nie przeszły pomyślnie walidacji, są opatrzone w nagłówku sformułowaniem: „Wydruk próbny” i wymagają uzupełnienia według wskazówek zamieszczonych w okienku informacyjnym.

Wnioski opatrzone w nagłówku sformułowaniem: „Wydruk próbny” zostaną odrzucone na etapie oceny formalnej (bez możliwości uzupełnienia/korekty).

UWAGA: Nie wszystkie obowiązkowe pola są walidowane przez Generator Wniosków Aplikacyjnych. W związku z powyższym, po sprawdzeniu wniosku poprzez funkcję „Sprawdź”, zalecane jest samodzielne sprawdzenie wniosku, czy wszystkie pola zostały wypełnione.

5.9.4 Przed wydrukowaniem wniosku należy również zwrócić uwagę na prawidłowe wypełnienie w części I *Informacje o projekcie pól*:

- 1.1 *Numer i nazwa Priorytetu* – należy wybrać z listy rozwijanej „**VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich**”,
- 1.2 *Numer i nazwa Działania* - należy wybrać z listy rozwijanej „**Działanie 6.4 projekty innowacyjne**”,
- 1.12 *Projekt z komponentem ponadnarodowym* należy zaznaczyć opcję – TAK.

Wypełnienie 1.1, 1.2 i 1.12 wniosku o dofinansowanie w sposób niezgodny z powyższą instrukcją będą skutkować odrzuceniem wniosku na etapie oceny formalnej (bez możliwości uzupełnienia/korekty).

W przypadku wskazania na Działanie dotyczące projektu innowacyjnego dochodzi automatycznie do następujących zmian w formularzu wniosku o dofinansowanie:

- w punkcie 1.10 *Projekt współpracy ponadnarodowej* zaznaczana jest opcja NIE,
- w punkcie 1.11 *Projekt innowacyjny* zaznaczana jest opcja TAK,
- w części III *Charakterystyka projektu* zmienia się formularz oraz maksymalna liczba znaków.

Jeśli projektodawca planuje realizację projektu innowacyjnego, kluczowym jest odpowiednie wypełnienie tego pola z uwagi na zakres zmian automatycznie wprowadzanych do wniosku.

Kluczowe znaczenie ma także prawidłowe wypełnienie pola 1.5 *Instytucja, w której zostanie złożony wniosek* (**należy wybrać: Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze**) oraz 1.6 *Numer konkursu* (**należy wpisać: POKL/VI/PI/1/09** – bez zmieniania lub dodawania innych znaków), ponieważ pola te podlegają weryfikacji na etapie oceny formalnej. **Wypełnienie pól 1.5 i 1.6 wniosku o dofinansowanie w sposób niezgodny z powyższą instrukcją będzie skutkować odrzuceniem wniosku na etapie oceny formalnej (bez możliwości uzupełnienia/korekty).**

5.9.5 Przy wypełnianiu wniosku o dofinansowanie należy uwzględnić ogólne zasady dotyczące konstruowania budżetu wniosków aplikacyjnych (które zostały omówione w podrozdziale 5.4 niniejszej dokumentacji), takie jak:

- minimalna wartość projektu wynosi 200 000,00 PLN,
- procentowy limit (20%/15%/10%) w sytuacji rozliczania kosztów pośrednich ryczałtem,
- wartość wydatków planowanych we wniosku o dofinansowanie projektu w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% wszystkich wydatków kwalifikowalnych stanowiących budżet projektu.

Nieuwzględnienie powyższych zasad będzie skutkowało odrzuceniem wniosku na etapie oceny formalnej (bez możliwości uzupełnienia/korekty).

5.9.6 Instrukcja wypełnienia wniosku o dofinansowanie dla projektów innowacyjnych różni się od instrukcji dla projektów standardowych, dlatego przygotowując wniosek o dofinansowanie projektu innowacyjnego należy zapoznać się z zapisami rozdziału dotyczącego projektów innowacyjnych *Podręcznika przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 1 kwietnia 2009 r.

Ponadto z uwagi fakt, iż wnioski przedłożone w ramach konkursu POKL/VI/PI/1/09 w zakresie realizacji zadań merytorycznych powinny być realizowane w partnerstwie ponadnarodowym (kryterium dostępu, o którym mowa w podrozdziale 5.8 niniejszej dokumentacji), przy wypełnianiu wniosku o dofinansowanie projektu innowacyjnego z komponentem ponadnarodowym należy uwzględnić również zapisy rozdziału dotyczącego projektów standardowych i współpracy ponadnarodowej *Podręcznika przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 1 kwietnia 2009 r.

5.9.7 Wniosek podpisywany jest w części V. *Oświadczenie* przez osobę/y uprawnioną/e do podejmowania decyzji wiążących w imieniu Beneficjenta, wskazaną/e – zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie – w pkt. 2.6. formularza. Jeżeli w punkcie 2.6 wniosku wymieniono więcej niż jedną osobę, wówczas oświadczenie muszą podpisać wszystkie osoby wskazane w tym punkcie. Podpis musi być złożony wraz z pieczęcią imienną osoby podpisującej oświadczenie. Ponadto wymagane jest przystawienie pieczęci Beneficjenta/Projektodawcy, tzn. instytucji reprezentowanej przez osobę/y podpisującą/e oświadczenie.

Jeżeli zgodnie z dokumentami prawnymi określającymi funkcjonowanie wnioskodawcy (statut, KRS) do reprezentowania wnioskodawcy konieczny jest podpis więcej niż jednej osoby, wszystkie uprawnione osoby powinny być wskazane w pkt. 2.6. Nie oznacza to, że wnioskodawca wskazuje w tym miejscu listę potencjalnych osób, a jedynie te, które podpisują wniosek i ich uprawnienia są wystarczające do reprezentowania wnioskodawcy. Jeżeli osoba podpisująca wniosek działa na podstawie pełnomocnictwa lub upoważnienia, powinna ona zostać wskazana w punkcie 2.6. Upoważnienie do reprezentowania Beneficjenta może być dostarczone instytucji właściwej do rozpatrzenia wniosku do weryfikacji już po dokonaniu oceny formalnej i merytorycznej, przy czym zgodność podpisu z upoważnieniem sprawdzana jest przez tę instytucję przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. W przypadku uznania, że zgodnie z obowiązującymi dokumentami prawnymi upoważnienie to nie jest skuteczne, instytucja ta odstępuje od podpisania umowy ze względu na niespełnienie kryteriów formalnych wniosku.

UWAGA:

Jeżeli osoba/y wskazana/e w pkt. 2.6. nie dysponuje/ą pieczęcią imienną, musi/szą złożyć swój czytelny podpis (imię i nazwisko zapisane w sposób pozwalający na ich bezproblemowe odczytanie osobie trzeciej).

W przypadku projektów, które mają być realizowane w partnerstwie krajowym, w części V wniosku o dofinansowanie wymagane jest podpisanie oświadczenia przez wszystkich partnerów projektu.

UWAGA:

Beneficjent, składając podpis pod oświadczeniem zawartym w pkt. V wniosku, oświadcza jednocześnie, że działania przewidziane w projekcie nie są współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych.

W przypadku gdy Beneficjentem/Projektodawcą jest jednostka organizacyjna JST nieposiadająca osobowości prawnej, prawidłowym postępowaniem jest umieszczenie we wniosku o dofinansowanie projektu następujących informacji:

- w pkt. 2.1. należy wpisać nazwę organu prowadzącego/ nazwę Beneficjenta np. Gmina Dobiegniew/Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobiegniewie;
- w pkt. 3.3. należy wskazać, w jakiej części i przez jaką jednostkę organu prowadzącego będzie realizowany projekt.

UWAGA:

Za niepoprawne uznaje się wskazanie w pkt. 2.6. wniosku o dofinansowanie realizacji projektu samego stanowiska osoby uprawnionej do podejmowania decyzji wiążących w imieniu projektodawcy (np. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze).

5.9.8 Zgodność dokumentu z oryginałem potwierdzić może wyłącznie osoba wymieniona w pkt. 2.6. wniosku o dofinansowanie, czyli osoba uprawniona do podejmowania decyzji wiążących w imieniu projektodawcy. Jeżeli podano więcej niż jedną osobę, do potwierdzenia kopii za zgodność z oryginałem wystarczający jest podpis jednej z tych osób.

Potwierdzenie kopii za zgodność z oryginałem musi zawierać następujące elementy:

1. Pieczęć lub opis „za zgodność z oryginałem” na każdej stronie kopii.

2. Imienną pieczęć osoby potwierdzającej zgodność kopii z oryginałem (tożsama z pieczęcią widniejącą pod oświadczeniem we wniosku – część V. *Oświadczenie*). W przypadku gdy wnioskodawca nie dysponuje pieczęcią imienną, wymagane jest złożenie czytelnego podpisu oraz postawienie pieczęci instytucji.

3. Datę dokonania potwierdzenia (nie może być późniejsza niż data złożenia wniosku).

Można dokonać potwierdzenia za zgodność z oryginałem również umieszczając na pierwszej stronie kopii dokumentu zapis „*Stwierdzam za zgodność z oryginałem od strony ...do strony...*” wraz z datą oraz podpisem osoby upoważnionej. W tym przypadku wszystkie strony kopii muszą być ponumerowane w sposób pozwalający na określenie ich liczby, np. strona 5 z 17 powinna być opisana: 5/17.

Powyższy sposób poświadczania „za zgodność z oryginałem” należy stosować także do dokumentów składanych przez członków partnerstwa.

5.9.9 Każdy egzemplarz wniosku (oryginał i kopia lub dwa oryginały) wraz z załącznikami i płytą CD/DVD powinien stanowić nierozdzielalną całość. Komplet dokumentów zaleca się składać w skoroszytach. Płytę, zawierającą dokładny opis (nazwa Beneficjenta /Projektodawcy, Tytuł projektu, Działanie, Numer konkursu), należy dołączyć do wniosku w pudełku. Wniosek powinien być przedziurkowany i wpięty w skoroszyt.

Nie należy wkładać każdej strony wniosku w osobną koszulkę.

Formularz wniosku i załączniki powinny być umieszczone w taki sposób, aby wyciągnięcie ich ze skoroszytu było łatwe i nie powodowało zniszczenia dokumentów.

Ocenie podlega tylko wniosek wraz z załącznikami finansowymi. Nie należy załączać do wniosku dodatkowych informacji o projekcie bądź Beneficjencie/Projektodawcy w postaci filmów, folderów, przewodników i tym podobnych.

Nie ma wymogu parafowania wniosku na każdej ze stron.

Zaleca się, aby wszystkie wymagane podpisy były składane piórem lub długopisem w kolorze niebieskim.

5.9.10 Kompleksową pomoc dla projektodawcy w zakresie przygotowywania wniosku o dofinansowanie projektu stanowi „Podręcznik przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”, dostępny na stronie www.wup.zgora.pl.

5.10. Załączniki do wniosku o dofinansowanie projektu

5.10.1 Załączniki wymagane na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie projektu:

I) Dokumenty określające sytuację finansową Beneficjenta/Partnera krajowego (jeśli Partner występuje w projekcie) składać należy w dwóch egzemplarzach, tj. dwie kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem lub oryginał i kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem:

w przypadku podmiotów istniejących dłużej niż 12 miesięcy:

a) sprawozdanie finansowe – za ostatni zamknięty rok obrotowy, które w rozumieniu art.45 ust. 1 i 2 *Ustawy o rachunkowości* **musi** składać się z:

1. bilansu,
2. rachunku zysków i strat,
3. informacji dodatkowej obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego, dodatkowe informacje i objaśnienia

lub

b) uproszczone sprawozdanie finansowe - uproszczony bilans oraz rachunek zysków i strat **za ostatni zamknięty rok obrotowy** (w przypadku wnioskodawców nie sporządzających sprawozdania finansowego, o którym mowa w podpunkcie a), zgodnie z zakresem ustalonym w załączniku nr 1 do Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.)

lub

c) informacja określająca sytuację finansową sporządzona wg wzoru określonego w załączniku do niniejszej dokumentacji konkursowej – za ostatni zamknięty rok obrotowy (w przypadku wnioskodawców nie sporządzających sprawozdań wymienionych w ppkt a) i b)).

w przypadku podmiotów istniejących krócej niż 12 miesięcy:

a) informacja określająca sytuację finansową sporządzona wg wzoru określonego w załączniku do niniejszej dokumentacji – za okres od rozpoczęcia działalności do ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku.

UWAGA: Przy wypełnieniu załącznika zatytułowanego „Wzór informacji określającej sytuację finansową Beneficjenta (Wnioskodawcy)/Partnera” należy pamiętać o:

- usunięciu w tytule niniejszego dokumentu słowa „wzór” oraz przekreślenia odpowiedniego z dwóch słów tj. Beneficjent/Partner (w zależności od sytuacji),
- wprowadzeniu danych w wierszu zatytułowanym „Stan na...”,
- uzupełnieniu podpisu i pieczęci Projektodawcy/Partnera oraz księgowego (lub innej upoważnionej osoby).

Ponadto konieczne jest także wypełnienie oświadczenia znajdującego się pod tabelą finansową w brzmieniu: „Oświadczam, że.....(nazwa Projektodawcy/Partnera) prowadzi działalność od..... (podać datę dzienną rozpoczęcia działalności)”.

Dokument, który nie spełni ww. kryteriów, zostanie skierowany do korekty/uzupełnienia na etapie oceny formalnej.

UWAGA: Partnerzy stanowiący podmioty o charakterze nieformalnym oraz partnerzy będący podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt a *ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. nr 96, poz. 873, z późn. zm.), które zgodnie z zapisami *ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych* nie mają obowiązku prowadzenia dokumentacji wymaganej przez przepisy podatkowe i nie są zobowiązani do przedłożenia załączników finansowych. Powinni oni jednak podpisać odpowiednie oświadczenie (wzory oświadczeń stanowią załącznik do niniejszej dokumentacji).

Wymóg składania dokumentów określających sytuację finansową nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych.

II) Kopia/e listu intencyjnego/listów intencyjnych podpisanego/ych z partnerami zagranicznymi (wzór listu intencyjnego stanowi załącznik do niniejszej *Dokumentacji konkursowej*), przy czym:

- list intencyjny jest formułowany w języku: angielskim, francuskim, niemieckim lub polskim. Wersja dokumentu podpisana ww. języku jest obowiązująca. W przypadku podpisania listu intencyjnego w języku obcym należy przedłożyć instytucji organizującej konkurs tłumaczenie listu na język polski, które z uwagi na swój pomocniczy charakter, nie musi być dokonane przez tłumacza przysięgłego;
- w przypadku gdy pomiędzy poszczególnymi partnerami ponadnarodowymi planowana jest wzajemna współpraca – formułuje się jeden list intencyjny podpisany przez wszystkich partnerów ponadnarodowych. W przypadku gdy wnioskodawca nawiązuje współpracę z każdym partnerem z osobna (pomiędzy poszczególnymi partnerami

zagranicznymi wnioskodawcy nie dochodzi do współpracy) – podpisuje listy intencyjne z każdym z nich oddzielnie. Możliwe jest wystąpienie jednocześnie dwóch ww. przypadków – podpisuje się wówczas listy intencyjne odpowiednio do powyższego opisu, przy czym dopuszcza się podpisanie co najwyżej trzech listów intencyjnych w ramach jednego wniosku o dofinansowanie projektu;

- jeśli wnioskodawca przedkłada projekt w partnerstwie krajowym, wówczas jako lider, w imieniu partnerstwa krajowego, składa podpis pod listem intencyjnym;
- każda załączana kopia listu intencyjnego musi być poświadczona za zgodność z oryginałem przez osobę uprawnioną do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do wnioskodawcy.

Wzór listu intencyjnego (stanowiący załącznik do niniejszej *Dokumentacji konkursowej*) może być modyfikowany przez wnioskodawcę w przypadku, gdy jest on jednocześnie składany w ramach innych programów operacyjnych współfinansowanych przez EFS lub w ramach innych europejskich źródeł finansowania. W takim przypadku wnioskodawca może modyfikować załączony wzór za wyjątkiem zapisów wskazujących na wolę podpisania umowy o współpracy ponadnarodowej.

5.10.2 Kompletność załączników (dwóch jednobrzmiących egzemplarzy) oraz sposób ich potwierdzenia za zgodność z oryginałem zgodnie ze sposobem określonym w dokumentacji konkursowej podlega weryfikacji na etapie oceny formalnej. Przy potwierdzaniu za zgodność z oryginałem obowiązują zasady wskazane w pkt. 5.9.8 niniejszej dokumentacji.

5.10.3 Po zaakceptowaniu wniosku o dofinansowanie projektu z komponentem ponadnarodowym, a przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu należy podpisać z partnerem/ami zagranicznym/yymi umowę o współpracy ponadnarodowej, której wzór stanowi załącznik do niniejszej *Dokumentacji konkursowej*.

VI. Kryteria wyboru projektów i sposób ich weryfikacji

Ocena formalna i merytoryczna wniosków o dofinansowanie projektów będzie prowadzona w oparciu o kryteria wyboru projektów i metodologię ich zastosowania opisanych w podrozdziale 6.1 i 6.2 niniejszej *Dokumentacji konkursowej*, przygotowanej na podstawie *Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach POKL z dnia 24 sierpnia 2009 r.*

oraz *Podręcznika przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 1 kwietnia 2009 r.*

6.1. Ocena formalna

6.1.1 IOK zobowiązana jest do dokonania oceny formalnej, czyli sprawdzenia kompletności i poprawności złożonej dokumentacji w terminie 14 dni od końcowego terminu przyjmowania wniosków. IOK może wydłużyć termin na dokonanie oceny formalnej wniosku o dofinansowanie złożonego w ramach konkursu zamkniętego do 21 dni, o czym informuje niezwłocznie na swojej stronie internetowej.

6.1.2 Oceny formalnej dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego.

6.1.3 Złożony przez Beneficjenta wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega w pierwszej kolejności ocenie pod względem spełniania **ogólnych kryteriów formalnych**, określonych w części A „Karty oceny formalnej”:

- czy wniosek złożono w terminie wskazanym przez instytucję prowadzącą nabór projektów?
- czy wniosek został złożony we właściwej instytucji? (pkt 1.5 wniosku)
- czy wniosek został wypełniony w języku polskim?
- czy wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie i właściwą dokumentacją konkursową? (w tym pkt. 2.6, część V wniosku)
- czy wraz z wnioskiem złożono wymagany kompletny załącznik lub załączniki (zgodnie z Systemem Realizacji PO KL)?
- czy działania przewidziane w projekcie nie są współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych?
- czy wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie (na podstawie art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych)? (część V wniosku)
- czy wniosek stanowi odpowiedź na konkurs (wpłynął w odpowiedzi na ogłoszenie o konkursie)?
- czy okres realizacji projektu jest zgodny z Systemem Realizacji PO KL (nie może być wcześniejszy niż 12 grudnia 2006 roku oraz późniejszy niż 31 grudnia 2015).

Ocena wniosku na podstawie kryteriów formalnych ma postać „0–1”, tzn. „spełnia – nie spełnia”.

6.1.2 W kolejnym etapie weryfikacji formalnej ocenie podlegają tzw. **szczegółowe kryteria dostępu**, które są obowiązkowe dla wszystkich projektodawców.

Szczegółowe kryteria dostępu weryfikowane na etapie oceny formalnej dla konkursu nr POKL/VI/PI/1/09:

1. Minimalna wartość projektu wynosi 200 000 PLN.

UWAGA:

Weryfikacja formalna kryterium będzie się odbywać na podstawie zapisów w polu 4.1 wniosku o dofinansowanie realizacji projektu (*część IV „Budżet projektu”*).

2. Projekt jest realizowany w partnerstwie ponadnarodowym w zakresie realizacji zadań merytorycznych.

UWAGA:

Weryfikacja formalna kryterium będzie się odbywać na podstawie zapisów w polu 3.5 wniosku o dofinansowanie realizacji projektu (*„Potencjał projektodawcy i zarządzanie projektem”*).

3. Komponent krajowy projektu jest realizowany na obszarze województwa lubuskiego (tzn. rezultat projektu w postaci modelu/narzędzi/rozwiązania zostanie wypracowany na rzecz podmiotów¹⁸ z obszaru województwa lubuskiego).

UWAGA:

Weryfikacja formalna kryterium będzie się odbywać na podstawie zapisów w polu 3.1 wniosku o dofinansowanie realizacji projektu (*„Uzasadnienie potrzeby realizacji i cel projektu”*).

---

¹⁸ W znaczeniu użytkownicy, o których mowa w podrozdziale 5.2.1.

4. Minimalny okres realizacji projektu wynosi 24 miesiące, maksymalny okres realizacji projektu wynosi 48 miesięcy i termin zakończenia realizacji projektu nie przypada później niż 31 grudnia 2013 roku.

UWAGA:

Weryfikacja spełniania kryterium będzie się odbywać na podstawie zapisu w polu 1.8 wniosku o dofinansowanie realizacji projektu („Okres realizacji projektu”).

5. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu na terenie województwa lubuskiego, z dostępną pełną dokumentacją wdrażanego projektu (dokumentacja ta powinna dotyczyć dokumentów merytorycznych i finansowych związanych z realizowanym wsparciem) oraz kluczowym personelem realizującym projekt (personel zarządzający wskazany we wniosku).

UWAGA:

Weryfikacja formalna kryterium nastąpi w oparciu o odpowiednie zapisy w punkcie 3.5 wniosku o dofinansowanie realizacji projektu („Potencjał projektodawcy i zarządzanie projektem”).

6. Projektodawca w ramach jednej rundy konkursu złożył nie więcej niż jeden wniosek (kryterium nie stosuje się do jednostek samorządu terytorialnego).

UWAGA:

Weryfikacja formalna kryterium będzie się odbywać na podstawie raportu z sesji otwarcia wniosków, tj. wewnętrznej ewidencji funkcjonującej w IOK - odrębnej dla każdego Posiedzenia Komisji Oceny Projektów (raport z sesji otwarcia wniosków stanowi załącznik do dokumentacji konkursowej).

Kryterium ilościowe weryfikowane jest wyłącznie w odniesieniu do wniosków przekazanych do oceny formalnej, dokonywanej przez instytucję organizującą konkurs, tym samym kryterium to nie ma zastosowania do wniosków, które zostały wycofane w sposób zgodny z procedurą określoną w podrozdziale 4.3 niniejszej dokumentacji.

7. Projektodawca w przeciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku uzyskał przychód w wysokości minimum 50% wnioskowanego dofinansowania (kryterium nie stosuje się do jednostek sektora finansów publicznych).

UWAGA:

Weryfikacja kryterium nastąpi w oparciu o zapis w punkcie 3.5. „Potencjał projektodawcy i zarządzanie projektem” we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.

Ocena wniosku na podstawie szczegółowych kryteriów dostępu ma postać „0-1”, tzn. „spełnia – nie spełnia”.

IOK nie dopuszcza możliwości korekty i/lub uzupełnienia wniosku w zakresie powodującym zmianę sumy kontrolnej wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.

Lista błędów formalnych, które skutkują odrzuceniem wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach konkursu nr POKL/VI/PI/1/09 (bez możliwości uzupełnienia/korekty) :

1. W ZAKRESIE OGÓLNYCH KRYTERIÓW FORMALNYCH:

- wniosek nie został złożony w terminie wskazanym przez IOK (zgodnie z informacją szczegółową zamieszczoną w podrozdziale 4.1 niniejszej dokumentacji) – sposób postępowania IOK w sytuacji złożenia wniosku po terminie zawieszenia/zamknięcia konkursu lub zakończenia naboru określają zapisy podrozdziału 4.1 dokumentacji konkursowej; skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),
- wniosek nie jest odpowiedzią na konkurs (w polu 1.6 brak numeru konkursu lub wskazano nieprawidłowy numer konkursu – w polu 1.6 należy wpisać: **POKL/VI/PI/1/09**); skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),
- wniosek został złożony w niewłaściwej instytucji (wskazanie w polu 1.5 wniosku instytucji innej niż określona w dokumentacji konkursowej – należy wskazać: **Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze**); skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),

- wniosek nie został wypełniony w języku polskim (**wszystkie wymagane pola we wniosku należy wypełnić w języku polskim** – szczegółowy sposób postępowania określono w podrozdziale 5.9 niniejszej dokumentacji); skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),
- podpisanie wniosku w części V przez inną osobę/y niż wskazaną/e w pkt 2.6 wniosku (**właściwy sposób postępowania wskazano w podrozdziale 5.9 niniejszej dokumentacji**); skutek: wniosek zostanie odrzucony (o ile zlikwidowanie zidentyfikowanego uchybienia skutkowałoby zmianą sumy kontrolnej tj. koniecznością dokonania korekty w polu 2.6 wniosku),
- niewłaściwie oszacowano cross-financing (**cross-financing nie może stanowić więcej niż 10 % wszystkich wydatków kwalifikowalnych stanowiących budżet projektu**); skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),
- niewłaściwie oszacowano koszty pośrednie rozliczane ryczałtem (w projektach do 2 mln zł koszty pośrednie rozliczane ryczałtem nie mogą przekroczyć 20% kosztów bezpośrednich pomniejszonych o wydatki dotyczące cross-financingu, w projektach od 2 do 5 mln zł koszty pośrednie rozliczane ryczałtem nie mogą przekroczyć 15% kosztów bezpośrednich pomniejszonych o wydatki dotyczące cross-financingu, w projektach powyżej 5 mln zł koszty pośrednie rozliczane ryczałtem nie mogą przekroczyć 10% kosztów bezpośrednich pomniejszonych o wydatki dotyczące cross-financingu – **zasady dotyczące sposobu konstruowania budżetu zamieszczono w podrozdziale 5.4 niniejszej dokumentacji**); skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),
- niewłaściwie wypełnienie pola 1.1 *Numer i nazwa Priorytetu* i 1.2 *Numer i nazwa Działania* oraz 1.12 *Projekt z komponentem ponadnarodowym* (**właściwy sposób postępowania wskazano w podrozdziale 5.9 niniejszej dokumentacji**); skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),
- okres realizacji jest niezgodny z Systemem Realizacji PO KL, tj. niezgodność wpisu w polu 1.8 wniosku z zapisami dokumentów programowych (**każdy projekt współfinansowany z EFS musi mieć się w granicach okresu**

kwalfikowalności wydatków, który określony jest pomiędzy 12 grudnia 2006 r. a 31 grudnia 2015 r.) lub niewskazanie okresu realizacji projektu, skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta pola 1.8 spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),

- formularz wniosku został wypełniony (w całości lub części) poza Generatorem Wniosków Aplikacyjnych PO KL, skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta dokumentu spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej) – zasady dotyczące konstruowania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu zamieszczono w rozdziale III i V niniejszej dokumentacji,
- wniosek jest opatrzony w nagłówku sformułowaniem „Wydruk próbny”, skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta polegająca na uzupełnieniu dokumentu według wskazówek zamieszczonych w okienku informacyjnym spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej) - zasady dotyczące konstruowania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu zamieszczono w rozdziale III i V niniejszej dokumentacji.

2. W ZAKRESIE SZCZEGÓŁOWYCH KRYTERIÓW DOSTĘPU:

- wartość projektu jest niższa niż 200 000,00 PLN (tj. niższa niż minimalna wartość projektu wskazana w dokumentacji konkursowej) - **prawidłowy sposób postępowania określono w podrozdziale 5.9 i 5.4 niniejszej dokumentacji;** skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),
- projekt nie jest realizowany w partnerstwie ponadnarodowym w zakresie realizacji zadań merytorycznych - **prawidłowy sposób postępowania określono w podrozdziale 5.8 niniejszej dokumentacji;** skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),
- komponent krajowy projektu nie jest realizowany na obszarze województwa lubuskiego (tzn. rezultat projektu w postaci modelu/narzędzi/rozwiązania zostanie wypracowany na rzecz podmiotów spoza obszaru województwa lubuskiego) - **prawidłowy sposób postępowania określono w podrozdziale 3.2 niniejszej dokumentacji;** skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),

- okres realizacji projektu jest krótszy niż 24 miesiące i/lub dłuższy niż 48 miesięcy i/lub termin zakończenia realizacji projektu przypada później niż 31 grudnia 2013 roku - **prawidłowy sposób postępowania określono w podrozdziale 5.3 niniejszej dokumentacji**; skutek: wniosek zostanie odrzucony (korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),
- projektodawca w okresie realizacji projektu nie będzie prowadzić biura projektu na terenie województwa lubuskiego, z dostępną pełną dokumentacją wdrażanego projektu (dokumentacja ta powinna dotyczyć dokumentów merytorycznych i finansowych związanych z realizowanym wsparciem) oraz kluczowym personelem realizującym projekt (personel zarządzający wskazany we wniosku), tj. brak wypełnienia/niepełny zakres informacji w polu 3.5 wniosku - **prawidłowy sposób postępowania określono w podrozdziale 5.4 niniejszej dokumentacji**; skutek: wniosek zostanie odrzucony (wypełnienie/korekta spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej),
- projektodawca w ramach jednej rundy konkursu złożył więcej niż jeden wniosek (kryterium nie stosuje się do jednostek samorządu terytorialnego); skutek: wniosek zostanie odrzucony (niespełnienie kryterium dostępu),
- projektodawca w przeciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku nie uzyskał przychodu w wysokości minimum 50% wnioskowanego dofinansowania (kryterium nie stosuje się do jednostek sektora publicznych), tj. brak stosownego zapisu w polu 3.5 wniosku lub zapis wskazujący na niespełnienie niniejszego kryterium - **prawidłowy sposób postępowania określono w rozdziale V niniejszej dokumentacji**; skutek: wniosek zostanie odrzucony (wypełnienie/korekta pola 3.5 spowodowałaby zmianę sumy kontrolnej).

**Lista uchybień formalnych, które podlegają korektom lub uzupełnieniom
w zakresie niepowodującym zmiany sumy kontrolnej wniosku o dofinansowanie
realizacji projektu przedłożonego w ramach konkursu POKL/VI/PI/1/09**

1. W ZAKRESIE OGÓLNYCH KRYTERIÓW FORMALNYCH:

- działania przewidziane w projekcie są współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych, tj. niewpisanie wymaganej daty oraz niezłożenie pieczęci i (czytelnego) podpisu osoby upoważnionej we wniosku w części V „Oświadczenie” - **prawidłowy sposób postępowania wskazano w podrozdziale 5.9 niniejszej dokumentacji;** skutek: możliwość uzupełnienia (czytelnego) podpisu i pieczęci,
- wnioskodawca podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie (na podstawie art. 211 Ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych), tj. niewpisanie wymaganej daty oraz niezłożenie pieczęci i (czytelnego) podpisu osoby upoważnionej we wniosku w części V „Oświadczenie” - **prawidłowy sposób postępowania wskazano w podrozdziale 5.9 niniejszej dokumentacji;** skutek: możliwość uzupełnienia (czytelnego) podpisu i pieczęci,
- brak w części V wniosku daty, pieczęci i (czytelnego) podpisu osoby/osób upoważnionej/yh do reprezentowania Beneficjenta - **prawidłowy sposób postępowania wskazano w podrozdziale 5.9 niniejszej dokumentacji;** skutek: możliwość uzupełnienia daty, podpisu i/lub pieczęci osoby,
- podpisanie wniosku w części V przez inną osobę (osoby) niż wskazana (wskazane) w pkt. 2.6 wniosku - **prawidłowy sposób postępowania wskazano w podrozdziale 5.9 niniejszej dokumentacji;** skutek: możliwość uzupełnienia podpisu i pieczęci osoby wymienionej w polu 2.6 wniosku,
- niezłożenie wniosku w 2 egzemplarzach papierowych (oryginał + kopia poświadczona za zgodność z oryginałem zgodnie ze sposobem określonym w dokumentacji konkursowej albo 2 oryginały) i/lub wersji elektronicznej (plik zip_pokl) - **prawidłowy sposób postępowania wskazano w rozdziale 5.9 niniejszej dokumentacji;** skutek: możliwość uzupełnienia brakujących

dokumentów (o identycznej sumie kontrolnej względem pierwotnej wersji wniosku) lub pieczęci/podpisów oraz dostarczenia wersji elektronicznej (o identycznej sumie kontrolnej względem pierwotnej wersji papierowej),

- niezłożenie wraz z wnioskiem dwóch egzemplarzy wymaganych załączników (oryginał + kopia poświadczona za zgodność z oryginałem zgodnie ze sposobem określonym w dokumentacji konkursowej albo 2 kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem (**prawidłowy sposób postępowania wskazano w podrozdziale 5.9 i 5.10 niniejszej dokumentacji**):
  - dokumentu/ów potwierdzających sytuację finansową wnioskodawcy oraz (w przypadku projektu partnerskiego) partnerów projektu (nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych) i listu intencyjnego w sprawie partnerstwa ponadnarodowego; skutek: możliwość uzupełnienia brakujących/nieprawidłowo sporządzonych dokumentów lub pieczęci/podpisów/kontrasygnaty,
- niedająca się odczytać wersja elektroniczna wniosku (plik zip_pokl) (np. uszkodzenie nośnika danych, stwierdzenie uszkodzenia pliku na nim zapisanego lub brak wersji elektronicznej wniosku); skutek: możliwość uzupełnienia, tj. złożenia poprawnej wersji elektronicznej wniosku o identycznej sumie kontrolnej względem pierwotnej wersji papierowej,
- inna suma kontrolna wersji papierowej i elektronicznej wniosku i/lub różne sumy kontrolne na stronach wersji papierowej – **prawidłowy sposób postępowania wskazano w podrozdziale 5.9 niniejszej dokumentacji**; skutek: możliwość uzupełnienia, tj. złożenia poprawnej wersji elektronicznej wniosku/stron wersji papierowej o identycznej sumie kontrolnej względem pierwotnej wersji papierowej,
- typ nośnika danych, na którym zapisano wersję elektroniczną, jest niezgodny z wymaganiami określonymi w rozdziale dokumentacji konkursowej; skutek: możliwość uzupełnienia, tj. złożenia poprawnej wersji elektronicznej wniosku o identycznej sumie kontrolnej względem pierwotnej wersji papierowej,
- brak co najmniej jednej strony w którymkolwiek egzemplarzu wniosku;
  - **prawidłowy sposób postępowania wskazano w podrozdziale 5.9 niniejszej dokumentacji**; skutek: możliwość uzupełnienia

brakującej/yh strony/stron o identycznej sumie kontrolnej względem pierwotnej wersji papierowej,

- wniosek jest opatrzony w nagłówku sformułowaniem „Przed złożeniem wniosku wypełnionego w GWA-Edytor beneficjent jest zobligowany do wczytania pliku XWL (skompresowanego do formatu ZIP_POKL lub ZIP) z danymi do GWA dostępnego przez Internet (www.generaorwnioskow.efs.gov.pl) w celu dokonania ostatecznej walidacji danych, zapisu i wygenerowania pliku PDF)” - **prawidłowy sposób postępowania wskazano w podrozdziale 5.9 niniejszej dokumentacji**; skutek: możliwość ponownego przedłożenia wniosku w wersji papierowej i/lub elektronicznej o identycznej sumie kontrolnej względem pierwotnej wersji.

Poprawa wniosku (w terminie 5 dni) nastąpić może po przeprowadzeniu oceny formalnej.

W terminie 5 dni od dokonania oceny formalnej wniosku (tj. złożenia przez przełożonego podpisu na „Karcie oceny formalnej”), w trakcie której stwierdzono, że wniosek i/lub złożone wraz z nim załączniki, pomimo niespełnienia ogólnych kryteriów formalnych lub kryterium dostępu weryfikowanych na etapie oceny formalnej, może zostać uzupełniony i/lub skorygowany IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o tym przypadku i zakresie uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonych wraz z nim załączników. Projektodawca dokonuje uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonych wraz z nim załączników w zakresie wskazanym przez IOK **w terminie 5 dni** od dnia otrzymania pisma informującego go o takiej możliwości. Otrzymanie powyższego pisma potwierdzone jest zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Uzupełnienie i/lub skorygowanie wniosku i/lub załączników może zostać dokonane przez projektodawcę w dwojaki sposób:

- w siedzibie IOK – wówczas Beneficjent/Partner, dokonując korekt i/lub uzupełnień na pierwotnie złożonym dokumencie (wniosku i/lub załączniku) wprowadza zapis „uzupełniono/skorygowano w dniu..... miejscowość..... Podpis/y osoby/osób uprawnionych do reprezentowania Beneficjenta/Partnera”),
- poprzez przesłanie przez projektodawcę uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku w wersji elektronicznej bądź brakujących stron wersji papierowej i/lub złożonych wraz z nim załączników do IOK.

W obu przypadkach Beneficjent jest zobowiązany do przedłożenia pisma przewodniego, w którym wyszczególniono wszystkie uchybienia formalne podlegające korektom/uzupełnieniom.

UWAGA: W przypadku ponownego dostarczenia wersji elektronicznej wniosku należy pamiętać o konieczności przedłożenia wniosku w formacie zip_pokl o identycznej sumie kontrolnej względem wersji papierowej. Od zgodności sumy kontrolnej względem pierwotnej papierowej wersji wniosku o dofinansowanie uzależnia się także akceptację przedłożonych przez Beneficjenta brakującej/yh stron/y wniosku.

Weryfikacja przez IOK uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku i/lub złożonych wraz z nim załączników odbywa się **w terminie 5 dni** od daty otrzymania przez IOK uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku i/lub złożonych wraz z nim załączników.

Wniosek i/lub złożone wraz z nim załączniki może być uzupełniony i/lub skorygowany przez projektodawcę jednokrotnie w zakresie wskazanym przez IOK. W przypadku jeżeli wniosek i/lub złożone załączniki, mimo uzupełnienia i/lub skorygowania przez projektodawcę w zakresie określonym przez IOK, nadal nie spełnia/ją któregokolwiek z ogólnych kryteriów formalnych i/lub kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny formalnej, zostaje/ą odrzucony/e bez możliwości kolejnej korekty i/lub uzupełnienia. Wniosek zostaje również odrzucony jeżeli projektodawca nie dokona uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku lub złożonych wraz z nim załączników w terminie 5 dni od otrzymania pisma informującego go o takiej możliwości lub dokona uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku lub złożonych wraz z nim załączników w zakresie innym niż wskazany przez IOK. Odrzucony wniosek nie podlega korektom ani uzupełnieniom.

W terminie 5 dni od rozpatrzenia wniosku (tj. złożenia przez przełożonego podpisu na „Karcie oceny formalnej”) IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące o odrzuceniu wniosku na etapie oceny formalnej wraz z podaniem przyczyn odrzucenia, a także o możliwości złożenia protestu.

W terminie 5 dni od dokonania oceny formalnej (tj. złożenia przez przełożonego podpisu na „Karcie oceny formalnej”) wniosek spełniający wszystkie ogólne kryteria formalne oraz wszystkie kryteria dostępu weryfikowane na etapie oceny formalnej jest rejestrowany w Krajowym Systemie Informatycznym, nadawany jest mu niepowtarzalny numer identyfikacyjny i jest przekazywany do oceny merytorycznej w sposób zgodny z procedurami wewnętrznymi IOK. Jednocześnie IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o pozytywnym wyniku oceny formalnej i przekazaniu do oceny merytorycznej złożonego przez niego wniosku oraz zarejestrowaniu wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym i nadaniu mu niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego.

UWAGA: Każdemu projektodawcy przysługuje prawo pisemnego wystąpienia do IOK o udostępnienie kopii „Karty oceny formalnej” bez danych pozwalających na identyfikację osób oceniających wnioski.

6.2. Ocena merytoryczna

6.2.1 Wniosek, który spełnia kryteria dostępu weryfikowalne na etapie oceny formalnej i jednocześnie wszystkie kryteria formalne, przekazywany jest do oceny merytorycznej. Oceny merytorycznej każdego wniosku o dofinansowanie projektu dokonuje Komisja Oceny Projektów przy pomocy „Karty oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO KL”, stanowiącej załącznik do niniejszej dokumentacji.

6.2.2 Ocena zawartości merytorycznej każdego wniosku dokonywana jest przez dwie osoby wybrane w drodze losowania przeprowadzonego przez przewodniczącego KOP na posiedzeniu KOP w obecności co najmniej 3 członków KOP. Ocena merytoryczna dokonywana jest niezależnie przez każdego z oceniających.

6.2.3 Komisja Oceny Projektów dokonuje weryfikacji merytorycznej poprawnych pod względem formalnym wniosków o dofinansowanie projektów, uwzględniając wymienione poniżej kryteria.

I. OGÓLNE KRYTERIA HORYZONTALNE

Aby wniosek mógł otrzymać dofinansowanie musi spełnić wszystkie ogólne kryteria horyzontalne.

Ocena wniosków złożonych w ramach konkursu prowadzona będzie w oparciu o następujące kryteria horyzontalne:

- brak możliwości finansowania projektu w ramach innych typów operacji PO KL,
- zgodność z właściwymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym: polityką równych szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju) oraz prawodawstwem wspólnotowym,
- zgodność z prawodawstwem krajowym.

W odniesieniu do projektów w ramach PO KL należy stosować **standard minimum** związany z przestrzeganiem zasady równości szans kobiet i mężczyzn. Stwierdzenie, czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn odbywa się na podstawie standardu minimum zamieszczonego w części A *Karty Oceny Merytorycznej*.

Członkowie Komisji Oceny Projektów zobowiązani są do udzielenia odpowiedzi na każdy punkt standardu. Nieuzyskanie dwóch pozytywnych odpowiedzi w standardzie równoznaczne jest z odrzuceniem wniosku w przypadku projektów konkursowych.

Standard minimum jest spełniony w przypadku **uzyskania 2 pozytywnych odpowiedzi** na poniższe pytania:

1. Czy uzasadnienie potrzeby realizacji projektu zawiera analizę sytuacji kobiet i mężczyzn, która wskazuje na nierówności ze względu na płeć? (punkt 3.1 wniosku o dofinansowanie) **TAK/NIE** / 2. Czy analiza sytuacji kobiet i mężczyzn zawarta w uzasadnieniu potrzeby realizacji projektu, zawiera dane ilościowe, które wskazują na brak istniejących nierówności w obszarze problemowy projektu? (punkt 3.1 wniosku o dofinansowanie) **TAK/NIE**
3. Dane w podziale na płeć użyte w uzasadnieniu potrzeby realizacji projektu dotyczą zasięgu i obszaru interwencji projektu (punkt 3.1 wniosku o dofinansowanie) **TAK/NIE**
4. Działania podejmowane w projekcie odpowiadają na nierówności lub bariery ze względu na płeć, istniejące w obszarze problemowym projektu lub różnicują działania (formy wsparcia) dla kobiet i mężczyzn przyczyniając się do zmniejszenia istniejących nierówności w obszarze projektu (punkt 3.3 wniosku o dofinansowanie) **TAK/NIE**
5. Rezultaty są podane w podziale na płeć i wynikają z uzasadnienia potrzeby realizacji projektu. Rezultaty wskazują jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze projektu (punkt 3.4 wniosku o dofinansowanie) **TAK/NIE**
6. Projekt przewiduje równościowy sposób zarządzania projektem (punkt 3.5 wniosku o dofinansowanie) **TAK/NIE**

Wyjątki co do których **nie stosuje się standardu minimum**:

Wyjątki stanowią projekty o ograniczonej rekrutacji, która wynika z:

- 1) profilu działalności projektodawcy (ograniczenia statutowe),
- 2) realizacji działań pozytywnych (działania te pozwalają na wpłynięcie na niekorzystną sytuację danej płci w konkretnym obszarze, a tym samym wyrównanie jej szans społecznych i zawodowych),
- 3) zakresu realizacji projektu (na terenie np. zakładu karnego).

7. Projekt należy do wyjątku, co do którego nie stosuje się standardu minimum **TAK/NIE**

Opis w jaki sposób przygotować poprawnie wniosek o dofinansowanie pod kątem zasady równości szans kobiet i mężczyzn, znajduje się w **poradniku *Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach PO KL***.

4.3.7 Ocena wniosku na podstawie ogólnych kryteriów horyzontalnych ma postać „0-1” tzn. „spełnia – nie spełnia”.

Wnioski nie spełniające jednego lub więcej kryteriów są odrzucane na pierwszym etapie oceny merytorycznej.

II. OGÓLNE KRYTERIA MERYTORYCZNE

Za stopień, w jakim wniosek spełnia ogólne kryteria merytoryczne w trakcie oceny merytorycznej, przyznawane będą oceny punktowe zgodnie z metodologią stosowania kryteriów wyboru projektów.

Ogólne kryteria merytoryczne dotyczą treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach PO KL. W ramach niniejszego konkursu stosowane będą następujące ogólne kryteria merytoryczne:

a) Potrzeba realizacji proponowanych działań oraz ich związków z potrzebami polityki:

- analiza wskazanych problemów z wykorzystaniem wyników wcześniej prowadzonych badań / projektów i identyfikacją przyczyn zaobserwowanych;
- określenie kluczowych grup / sektorów wspieranych w ramach projektu oraz ich potrzeb;
- wskazanie działań służących eliminacji zidentyfikowanych problemów;
- adekwatność doboru działań w stosunku do zidentyfikowanych problemów i grup docelowych;
- uzasadnienie potrzeby realizacji proponowanych działań, w tym zmiany w podejściu;
- zaangażowanie grup docelowych testowanego produktu w opracowanie koncepcji i realizację projektu.

b) Cele i rezultaty projektu:

- wskazanie celów projektu oraz ich zgodności z celami szczegółowymi PO KL;
- charakterystyka oczekiwanych rezultatów projektu, realność ich osiągnięcia;
- zdefiniowanie tego co stanowić będzie o sukcesie działań upowszechniających i włączających w politykę;
- sposób monitorowania rezultatów oraz ewaluacja projektu.

c) Innowacyjność:

- opis proponowanego rozwiązania na tle istniejącej praktyki - wskazanie na różnice zastosowanego podejścia w odniesieniu do obecnych rozwiązań;
- określenie barier niepozwalających na zastosowanie proponowanego podejścia w ramach standardowych form wsparcia;
- opis finalnego produktu;

- zgodność z Tematem dla projektów innowacyjnych;
- wartość dodana innowacji w stosunku do obecnej praktyki;
- wskazanie przewagi nowego produktu nad dotychczasową praktyką w kontekście relacji nakład/rezultat;
- wymiar innowacyjności produktu zgodnie z definicją podejścia innowacyjnego zawartą w *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL*.

d) Upowszechnianie i włączanie do głównego nurtu polityki (ang.mainstreaming):

- identyfikacja produktów planowanych do upowszechnienia i włączania do polityki;
- potencjał produktów dla potrzeb upowszechniania i włączania do polityki (możliwości włączenia do szerszej praktyki i głównego nurtu polityki, a także zastosowania przez inne podmioty);
- strategia upowszechniania i włączania do polityki – wskazanie celów do osiągnięcia i koniecznych zasobów do ich realizacji, adresatów, działań oraz metod upowszechniania i włączenia do polityki;
- uwzględnienie upowszechniania i włączania do polityki na wszystkich wymaganych etapach wdrażania projektu.

e) Potencjał beneficjenta/ zarządzanie projektem:

- wiarygodność - doświadczenie w zarządzaniu projektami, potencjał instytucjonalny (w tym kadrowy, badawczy i finansowy), w szczególności w kontekście upowszechniania i włączania do polityki;
- sposób zarządzania projektem (czytelność zasad realizacji);
- racjonalność harmonogramu działań;
- identyfikacja ryzyka i sposoby jego zmniejszania.

f) Finansowanie projektu

- niezbędność wydatku do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów;
- efektywność wydatków projektu (relacja nakład/rezultat odnosząca się do pojedynczych działań w ramach realizowanego projektu);
- kwalifikowalność wydatków.

Warunkiem wyboru projektu do dofinansowania jest uzyskanie w ocenie merytorycznej co najmniej 60 punktów w ocenie łącznej oraz nie mniej niż 60% punktów możliwych do uzyskania w każdym punkcie oceny cząstkowej odnotowywanej w *Karcie oceny merytorycznej*. Nie jest możliwy wybór projektów, które uzyskały niższy niż wskazany wyżej poziom punktacji.

Spełnienie powyższego warunku nie zawsze jest równoznaczne z przyznaniem dofinansowania na realizację projektu. O wyborze projektu do realizacji zdecyduje pozycja (liczba punktów), jaką dany projekt uzyska na liście rankingowej. Szczegółowe informacje znajdują się w *Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 24 sierpnia 2009 r. (rozdział VI „Wybór projektów” – procedura konkursowa).

Maksymalna możliwa do uzyskania liczba punktów za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych wynosi 100.

III. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA STRATEGICZNE

W przypadku projektów konkursowych kryteria strategiczne dotyczą preferowania pewnych typów projektów. Spełnianie kryteriów strategicznych nie jest obowiązkowe, aby wniosek mógł zostać pozytywnie oceniony pod względem merytorycznym. Niespełnienie kryteriów strategicznych nie wyklucza uzyskania maksymalnej liczby punktów za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych. Jednakże uzyskanie premii punktowej za spełnienie kryteriów strategicznych podnosi ogólną liczbę otrzymanych punktów i zwiększa szanse na otrzymanie dofinansowania.

W ramach konkursu nr POKL/VI/PI/1/09 dodatkowe punkty będzie można uzyskać w sytuacji, gdy:

- projekt jest realizowany w partnerstwie trójsektorowym (obejmującym podmioty z sektorów publicznego, prywatnego i organizacji pozarządowych) - **(20 pkt.)**,

UWAGA:

Weryfikacja spełniania kryterium będzie się odbywać na podstawie treści wniosku o dofinansowanie realizacji projektu (pole 3.5 *Potencjał projektodawcy i zarządzanie projektem*).

Przy sporządzaniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu Beneficjent powinien uwzględnić zapisy *Podręcznika przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach PO KL* dostępnego na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze (www.wup.zgora.pl).

UWAGA: W przypadku gdy oceniający stwierdzi, że wniosek nie spełnia ogólnych kryteriów formalnych bądź kryteriów dostępu, których weryfikacja dokonywana była na etapie oceny formalnej, wniosek - jako niepodlegający ocenie merytorycznej - trafia ponownie do oceny formalnej. Oceniający odnotowuje ten fakt na *Karcie oceny merytorycznej*. Ponowna ocena formalna odbywa się w terminie 5 dni od daty podpisania „Karty oceny merytorycznej”.

Oceniający może:

- zaproponować zmniejszenie wartości projektu w związku ze zidentyfikowaniem wydatków niekwalifikowalnych,
- zaproponować zwiększenie wartości projektu o maksymalnie 5% w związku z wprowadzeniem dodatkowych, nieprzewidzianych przez projektodawcę zadań i/lub dokonanie przesunięć części budżetu między poszczególnymi zadaniami, jeśli uzna, że takie zmiany pozwolą w większym stopniu przyczynić się do osiągnięcia celów projektu,
- upoważnić IOK do zwrócenia się do projektodawcy na etapie negocjacji o wyjaśnienie zasadności i wysokości wydatków, które budziły wątpliwości w trakcie oceny.

Oceniający może zaproponować również zmiany dotyczące zakresu merytorycznego projektu.

W przypadku zaproponowania przez oceniającego zmian w zakresie merytorycznym i/lub budżecie projekt jest kierowany do negocjacji.

Na podstawie oceny wyrażonej w zatwierdzonym protokole prac KOP sporządzana jest lista rankingowa wszystkich wniosków przekazanych do oceny merytorycznej (tj. lista projektów, które podlegały ocenie merytorycznej, uszeregowanych w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów). Projekt zamieszczony na liście rankingowej może zostać przyjęty do dofinansowania, jeśli jego wartość nie przekracza 125% kwoty dostępnej jeszcze do zakontraktowania w ramach konkursu oraz średnia arytmetyczna ocen wynosi:

- minimum 60 punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych oraz
- co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej (zgodnie z „Kartą oceny merytorycznej”, stanowiącą załącznik do niniejszej dokumentacji konkursowej).

UWAGA: Po zatwierdzeniu listy rankingowej organ lub osoba zatwierdzająca listę rankingową wniosków może zdecydować o nieprzyznaniu dofinansowania danemu projektodawcy w przypadku zaistnienia nowych, nieznanych osobie oceniającej na etapie oceny wniosku o dofinansowanie okoliczności uzasadniających podjęcie takiej decyzji, np. ujawnienie podania przez projektodawcę nieprawdziwych informacji we wniosku o dofinansowanie.

W terminie 10 dni od daty zakończenia posiedzenia KOP, podczas którego wniosek był oceniany, projektodawca otrzyma (wysłane za potwierdzeniem odbioru) pismo informujące o:

- możliwości przyjęcia wniosku do realizacji – pismo informuje projektodawcę o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku wraz z podaniem punktacji i kwoty dofinansowania, pod warunkiem dostarczenia w terminie 5 dni od daty otrzymania przedmiotowego pisma wymaganych załączników,

- możliwości podjęcia negocjacji – pismo informujące o wyniku oceny merytorycznej wraz z podaniem punktacji, a także propozycji dokonania zmian merytorycznych w treści wniosku i/lub zmian w budżecie projektu (w tym metodologii wyliczenia kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem) wraz z uzasadnieniem

albo:

- pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, ale nieprzyjęciu go do dofinansowania z powodu braku środków finansowych (wraz z podaniem punktacji),

- odrzuceniu wniosku – pismo informujące projektodawcę o negatywnym rozpatrzeniu wniosku z podaniem przyczyny, w tym punktacji.

Każde z wyżej wymienionych pism zawierać będzie załącznik w postaci kopii „Karty oceny merytorycznej” (bez danych pozwalających na identyfikację osób oceniających wnioski).

Pismo informujące projektodawcę o odrzuceniu wniosku zawiera pouczenie o możliwości złożenia protestu od wyników oceny wniosku, a także sposobu dokonania oceny (w zakresie ewentualnych naruszeń proceduralnych, które mogły mieć wpływ na prawidłowość i bezstronność dokonanej oceny) wraz ze wskazaniem terminu i trybu, w jakim należy złożyć protest.

6.3. Negocjacje

6.3.1 Wniosek może zostać skierowany do negocjacji przez oceniających na etapie oceny merytorycznej. Negocjacje mogą dotyczyć zarówno zakresu merytorycznego, jak i budżetu projektu, w tym wysokości kwoty dofinansowania oraz wysokości i metodologii wyliczenia kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem. Propozycja dokonania zmian merytorycznych w treści wniosku i/lub zmian w budżecie projektu (w tym wysokości kwoty dofinansowania

oraz wysokości i metodologii wyliczenia kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem) zawarta jest w piśmie adresowanym do projektodawcy.

6.3.2 Projektodawca, któremu przyznano niższą od wnioskowanej kwotę dofinansowania ze względu na zidentyfikowanie wydatków niekwalifikowalnych (nieuprawnionych, nieuzasadnionych lub zawyżonych w porównaniu ze stawkami rynkowymi), ma prawo podjąć negocjacje z IOK, o ile dysponuje istotnymi argumentami świadczącymi o prawidłowości swoich założeń budżetowych. Zmniejszenie wartości projektu nie może być jednak wyższe niż 25% początkowej wartości projektu.

6.3.3 Negocjacje należy podjąć w terminie 5 dni od otrzymania pisma informującego o tym przypadku i muszą zostać zakończone w ciągu 20 dni od dnia rozpoczęcia negocjacji. Negocjacje będą prowadzone w formie pisemnej – każda ze stron jest zobowiązana do złożenia pisemnego stanowiska w terminie 5 dni od terminu otrzymania stanowiska drugiej. Termin otrzymania pisemnego stanowiska potwierdzany jest zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

6.3.4 Jeśli w wyniku negocjacji zmieni się zakres merytoryczny projektu lub jego budżet będzie inny od pierwotnie wnioskowanego, wówczas projektodawca na wezwanie IOK i w określonym przez nią terminie, jednakże nie krótszym niż 5 dni od zakończenia negocjacji, składa skorygowany (wyłącznie o ustalenia zawarte w protokole z negocjacji) wniosek o dofinansowanie (w pliku zip_pokl oraz 2 egzemplarzach papierowych, tj. oryginał oraz kopia poświadczona za zgodność z oryginałem zgodnie ze sposobem określonym w dokumentacji konkursowej albo 2 oryginały). W przypadku zmiany wartości projektu, zmianie może ulec również proporcjonalnie wkład własny projektodawcy, a także wysokość kosztów pośrednich i/lub wartość *cross-financingu*.

6.3.5 Niezłożenie w terminie poprawionego wniosku, złożenie wniosku o dofinansowanie skorygowanego niezgodnie z ustaleniami zawartymi w protokole z negocjacji, ze zmianami niewynikającymi z tych ustaleń lub innymi błędami upoważnia IOK do odstąpienia od podpisania umowy o dofinansowanie projektu, bez możliwości ponownej poprawy wniosku.

6.3.6 W przypadku gdy projektodawca, w wyniku prowadzonych negocjacji, rezygnuje z podpisania umowy o dofinansowanie lub rezygnuje z podjęcia negocjacji, pisemnie informuje o tym fakcie IOK i nie przysługuje mu prawo do złożenia protestu i tym samym prawo do wniesienia skargi administracyjnej na mocy art. 30c ust. 1 ustawy.

UWAGA: Beneficjent, którego wniosek został odrzucony na etapie weryfikacji formalnej lub oceny merytorycznej, ma możliwość odebrania kopii wniosków oraz załączników z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze w terminie **1 miesiąca** od dnia otrzymania pisma informującego o odrzuceniu wniosku lub od dnia złożenia przez Beneficjenta protestu. Po tej dacie kopie wniosku oraz załączników zostaną zniszczone, a oryginał zarchiwizowany zgodnie z przyjętymi procedurami.

6.4 Procedura odwoławcza

6.4.1 Decyzje dotyczące odrzucenia wniosku w wyniku oceny formalnej lub nieprzyznania dotacji po ocenie merytorycznej nie są ostateczne, podlegają procedurom odwoławczym.

6.4.2 Każdemu projektodawcy przysługuje prawo pisemnego wystąpienia do IOK o udostępnienie dokumentów związanych z oceną złożonego przez niego wniosku o dofinansowanie projektu, w tym kart oceny (oceny formalnej i/lub merytorycznej) bez danych pozwalających na identyfikację osób oceniających wniosek.

6.4.3 W ramach procedury odwoławczej obowiązują dwa etapy: etap przedsądowy w ramach Systemu Realizacji PO KL oraz etap sądowy, przy czym środki odwoławcze przysługują wyłącznie wnioskodawcom, których wnioski uzyskały ocenę negatywną. Złożenie protestu nie przysługuje zatem wnioskodawcy, którego wniosek został oceniony pozytywnie, lecz nie został przyjęty do dofinansowania z powodu wyczerpania alokacji.

6.4.4 Na etapie przedsądowym procedury odwoławczej wnioskodawcy przysługują dwa środki odwoławcze: protest i odwołanie.

6.4.5 Ubiegający się o dofinansowanie projektodawca, którego projekt został negatywnie oceniony, w terminie **14 dni kalendarzowych** od dnia otrzymania informacji w tej sprawie może złożyć **pisemny protest**. Protest nie może zostać złożony za pośrednictwem faksu i w formie elektronicznej. Wniesienie protestu po terminie, w sposób sprzeczny z pouczeniem lub do niewłaściwej instytucji skutkuje jego pozostawieniem bez rozpatrzenia, o czym niezwłocznie informuje się wnioskodawcę.

6.4.6 Protest jest składany do WUP w Zielonej Górze i przez niego rozpatrywany.

6.4.7 Protest podlega rozpatrzeniu w terminie **30 dni kalendarzowych** od dnia jego otrzymania przez WUP w Zielonej Górze.

6.4.8 W przypadku negatywnego rozpatrzenia protestu ubiegający się o dofinansowanie, w terminie **7 dni kalendarzowych** od dnia otrzymania informacji w tym zakresie, może wnieść **odwołanie** do Instytucji Pośredniczącej PO KL, tj. Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego. Odwołanie nie podlega rozpatrzeniu, jeśli wniesiono je po terminie, w sposób sprzeczny z pouczeniem lub do niewłaściwej instytucji. Odwołanie jest rozpatrywane w terminie **30 dni kalendarzowych** od dnia jego otrzymania przez IP.

6.4.9 Zgodnie z art. 30c ust. 1 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, po wyczerpaniu środków odwoławczych przewidzianych w *Systemie Realizacji PO KL* (protestu i odwołania) oraz po otrzymaniu informacji o negatywnym wyniku procedury odwoławczej na poziomie programu, wnioskodawcy przysługuje prawo do wniesienia **skargi** w tym zakresie do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

6.4.10 Szczegółowe informacje o wymogach i trybie rozpatrywania środków odwoławczych znajdują się w *Zasadach dokonywania wyboru projektów PO KL 2007-2013* (podrozdział 6.15 *Procedura odwoławcza z dnia 24 sierpnia 2009 r.* oraz w *wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 11 sierpnia 2009 r. w zakresie wymogów, jakie powinny uwzględniać procedury odwoławcze ustalone dla programów operacyjnych dla konkursów ogłaszanych od dnia 20 grudnia 2008 r.*

6.5. Umowa o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami

6.5.1 Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie w przypadku wyłonienia jego projektu do dofinansowania podpisuje z instytucją ogłaszającą konkurs umowę o dofinansowanie projektu, której wzór stanowi załącznik do niniejszej *Dokumentacji konkursowej*.

6.5.2 Podpisując umowę o dofinansowanie projektu ubiegający się o dofinansowanie zobowiązuje się realizować projekt zgodnie z zasadami określonymi w obowiązujących dokumentach programowych i wytycznych oraz przepisami prawa wspólnotowego i krajowego.

6.5.3 Jeśli projektodawca otrzymał pismo informujące go o możliwości przyjęcia wniosku do realizacji lub z pozytywnym dla siebie skutkiem zakończył negocjacje z IOK, na wezwanie IOK w terminie 14 dni od otrzymania przez niego informacji w tej sprawie, jest zobowiązany do przedłożenia następujących dokumentów:

1. Poświadczoną za zgodność z oryginałem **kopię statutu** lub innego dokumentu określającego zakres działalności Beneficjenta/Partnera krajowego (niniejszy dokument nie jest wymagany od: jednostek sektora finansów publicznych, jednostek samorządu terytorialnego, uczelni wyższych).
2. Poświadczony za zgodność z oryginałem **aktualny wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego lub innego właściwego rejestru (np. ewidencja działalności gospodarczej)**, z okresu nie dłuższego niż 3 miesiące przed dniem otrzymania pisma z informacją na temat możliwości podpisania umowy lub inny dokument potwierdzający formę i charakter prowadzonej działalności wraz z danymi osób upoważnionych do podejmowania decyzji wiążących w imieniu Beneficjenta (projektodawcy)/Partnera - np. uchwała powołująca Wójta Gminy, Rektora uczelni itp.
3. **Pełnomocnictwo do reprezentowania ubiegającego się o dofinansowanie/Partnera** krajowego – załącznik wymagany, gdy wniosek/umowa partnerska jest podpisywany/a przez osobę/osoby nie posiadającą/e statutowych uprawnień do reprezentowania wnioskodawcy/Partnera lub gdy z innych dokumentów wynika, że uprawnionymi do podpisania wniosku/umowy partnerskiej są co najmniej dwie osoby. Dostarczone pełnomocnictwo powinno mieć charakter szczególny. W treści pełnomocnictwa należy zawrzeć następujące informacje: tytuł projektu, numer konkursu, w ramach którego projekt został złożony, nazwę i numer Działania i Poddziałania. Ponadto w treści dokumentu należy dokładnie określić zakres udzielanego pełnomocnictwa (np. poprzez zamieszczenie klauzuli: „pełnomocnictwo do składania oświadczeń woli w imieniu ....., w sprawie realizacji projektu, w tym do: podpisania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu, potwierdzania kopii dokumentów związanych z realizacją projektu za zgodność z oryginałem, podpisania oraz aneksowania umowy, zaciągania zobowiązań finansowych koniecznych do zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy, ...”). W sytuacji Beneficjenta/Partnera będącego spółką prawa handlowego w myśl art. 230 kodeksu spółek handlowych w przypadku rozporządzenia prawem lub zaciągnięcia zobowiązania do świadczenia o wartości dwukrotnie przewyższającej wysokość kapitału zakładowego wymagana jest odpowiednia uchwała wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.
4. **Pełnomocnictwo dla Lidera do podpisania umowy o dofinansowanie projektu w imieniu i na rzecz partnerów** (dotyczy wyłącznie projektów realizowanych

w partnerstwie w rozumieniu Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju).

5. **Oświadczenie Beneficjenta /Partnera krajowego o kwalifikowalności VAT** (wzór oświadczenia stanowi załącznik do umowy o dofinansowanie projektu oraz załącznik do niniejszej dokumentacji).
6. Odpowiednią **uchwałę właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego** lub inny właściwy dokument organu, który dysponuje budżetem wnioskodawcy (zgodnie z przepisami o finansach publicznych), zatwierdza projekt lub udziela pełnomocnictwa do zatwierdzenia projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego – dokument wymagany w przypadku Beneficjentów, będących jednostkami samorządu terytorialnego lub jednostkami organizacyjnymi samorządu terytorialnego (Uwaga! Instytucje szkoleniowe oraz placówki prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, dla których organem prowadzącym/dotującym jest właściwa jednostka samorządu terytorialnego, również zobowiązane są do dostarczenia ww. dokumentu). W treści dokumentu należy uwzględnić m.in. takie informacje, jak: tytuł projektu oraz numer konkursu, w ramach którego składany jest projekt.
7. **Oświadczenie Beneficjenta/Partnera krajowego o niekorzystaniu z pomocy pochodzącej z innych programów operacyjnych w odniesieniu do tych samych wydatków kwalifikowanych związanych z danym projektem.**
8. **Umowę/porozumienie pomiędzy partnerami (dotyczy partnerstwa krajowego)** - w przypadku gdy w realizację projektu oprócz wnioskodawcy zaangażowani są partnerzy. Umowa/porozumienie z partnerem mają określić podział zadań - poprzez zaangażowanie w realizację projektu należy rozumieć wniesienie wkładu finansowego, materialnego lub merytorycznego, realizację wyodrębnionej części projektu lub wspólne świadczenie usług (realizacja projektu w partnerstwie została opisana w pkt. 5.7 niniejszej dokumentacji).
9. **Zaświadczenie lub oświadczenie Beneficjenta/Partnera krajowego o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne lub innych opłat** wydane przez właściwy organ z okresu nie dłuższego niż 3 miesiące przed dniem otrzymania pisma z informacją na temat możliwości podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

10. **Zaświadczenie lub oświadczenie Beneficjenta/Partnera krajowego o niezaleganiu z uiszczaniem podatków wobec Skarbu Państwa** z okresu nie dłuższego niż 3 miesiące przed dniem otrzymania pisma z informacją na temat możliwości podpisania umowy o dofinansowanie projektu.
11. **Deklarację poświadczającą wkład własny Beneficjenta/Partnera krajowego** (załącznik wymagany tylko wtedy, jeśli budżet projektu przewiduje wkład własny Beneficjenta/Partnera).
12. **Numer rachunku bankowego Beneficjenta (wyodrębnionego na potrzeby realizacji projektu) oraz nazwę i adres banku.**
13. Wymagane/wymaganą zgodnie z art. 37 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o *postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (Dz. U. z 2007 r., Nr 59, poz. 404 z późn. zm.):
  - **Zaświadczenie o pomocy *de minimis*** otrzymanej w okresie bieżącego roku kalendarzowego oraz dwóch poprzedzających go lat - w przypadku gdy beneficjent ubiega się o przyznanie pomocy *de minimis* i/lub
  - **Informację o otrzymanej pomocy publicznej** (zawierającej w szczególności wskazanie dnia i podstawy prawnej jej udzielenia, formy i przeznaczenia) albo informację o nieotrzymaniu pomocy - w przypadku, gdy beneficjent ubiega się o przyznanie pomocy publicznej innej niż pomoc *de minimis*.
14. **Oświadczenie o wyborze formy rozliczania projektu:**
  - wydruku z ewidencji księgowej zgodnie z Wymaganiami w odniesieniu do informatycznego systemu finansowo - księgowego (załącznik nr 5 do umowy o dofinansowanie projektu) lub
  - tabeli zawartej w załączniku nr 1 do Wniosku o płatność.

Załączniki nr 5, 9, 10 i 11 wymagają kontrasygnaty księgowego lub poświadczenia przez uprawnioną w tym zakresie instytucję.

UWAGA: Partnerzy stanowiący podmioty o charakterze nieformalnym oraz partnerzy będący podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt a *ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. nr 96, poz. 873, z późn. zm.), które zgodnie z zapisami ustawy o *gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych* nie mają obowiązku prowadzenia dokumentacji wymaganej przez przepisy podatkowe i nie są zobowiązani do przedłożenia

załączników finansowych. Powinni oni jednak podpisać odpowiednie oświadczenie (wzory oświadczeń stanowią załącznik do niniejszej dokumentacji).

Zgodnie z Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach POKL, IOK dokonuje weryfikacji wszystkich wymaganych załączników w terminie 5 dni od daty ich wpływu.

6.5.4 Ponadto Wnioskodawca, którego wniosek przeszedł pozytywną ocenę formalną i merytoryczną, uzyskał liczbę punktów uprawniającą do umieszczenia na liście rankingowej oraz zakończył z pozytywnym dla siebie skutkiem negocjacje, na wezwanie instytucji organizującej konkurs i w określonym przez instytucję organizującą konkurs terminie, nie krótszym niż 30 dni i nie dłuższym niż 60 dni od daty otrzymania pisma informującego o możliwości przyjęcia wniosku do realizacji, składa **kopię umowy o współpracy ponadnarodowej** poświadczoną za zgodność z oryginałem przez osobę uprawnioną do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do wnioskodawcy. Wzór umowy stanowi załącznik do niniejszej *Dokumentacji konkursowej*. Należy pamiętać, że:

- umowa o współpracy ponadnarodowej jest składana w języku angielskim, francuskim, niemieckim lub polskim. Wersja podpisana w jednym z ww. języków ma charakter obowiązujący. Wraz z tym dokumentem wnioskodawca składa tłumaczenie umowy o współpracy ponadnarodowej na język polski (w przypadku podpisania umowy o współpracy ponadnarodowej w języku obcym). Dokument ten ma charakter pomocniczy i nie ma obowiązku składania jego wersji przetłumaczonej przez tłumacza przysięgłego,
- liczba i rodzaj złożonych kopii umów o współpracy ponadnarodowej odpowiada listom intencyjnym załączonym do wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może podpisać maksymalnie trzy umowy o współpracy ponadnarodowej w ramach jednego złożonego wniosku o dofinansowanie projektu,
- wzór umowy o współpracy ponadnarodowej może być modyfikowany przez wnioskodawcę w przypadku, gdy jest ona jednocześnie składana w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i innych programów operacyjnych współfinansowanych przez EFS (lub w ramach innych europejskich źródeł finansowania) w krajach pochodzenia partnerów ponadnarodowych, z zastrzeżeniem uwzględnienia zakresu wymaganego minimalnym wzorem załączonym do niniejszej *Dokumentacji konkursowej*,

6.5.5 Warunkiem bezwzględnym zawarcia umowy o dofinansowanie projektu jest umowa (umowy) o współpracy ponadnarodowej podpisana/ne przez wszystkie strony i zaakceptowana/e przez instytucję organizującą konkurs.

Instytucja organizująca konkurs akceptuje złożoną umowę o współpracy ponadnarodowej w terminie 7 dni od daty jej złożenia przez wnioskodawcę. W przypadku konieczności

wprowadzenia zmian do umowy o współpracy ponadnarodowej wnioskodawca składa poprawioną wersję w terminie nie krótszym niż 14 dni (licząc od daty otrzymania pisma informującego o konieczności wprowadzenia zmian). Instytucja organizująca konkurs akceptuje umowę o współpracy ponadnarodowej w terminie 5 dni od daty złożenia poprawionej wersji przez wnioskodawcę.

6.5.6 Niezłożenie żądanych załączników w komplecie w wyznaczonym terminie oznacza rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie. Za datę złożenia wymaganych załączników uznaje się datę wpływu do sekretariatu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze. Brak zgodności treści załączników z informacjami zawartymi we wniosku o dofinansowanie skutkuje odstąpieniem od zawarcia umowy o realizację projektu.

6.5.7 W przypadku gdy okres realizacji projektu zawarty we wniosku o dofinansowanie projektu na skutek opóźnień w ocenie wniosku zakłada rozpoczęcie realizacji projektu przed terminem zawarcia umowy o dofinansowanie, IOK może na pisemny wniosek Beneficjenta wyrazić zgodę na dostosowanie okresu realizacji projektu (w tym również harmonogramu realizacji projektu, harmonogramu płatności i budżetu projektu w części dotyczącej daty poniesienia wydatku) do terminu podpisania umowy o dofinansowanie.

6.5.6 Po stwierdzeniu poprawności wszystkich wymaganych załączników i zaakceptowaniu przez IOK umowy o współpracy ponadnarodowej do projektodawcy zostaną przesłane (za potwierdzeniem odbioru) opatrzone parafami na każdej stronie dwa egzemplarze umowy o dofinansowanie projektu z prośbą o ich opatrzenie parafami na każdej stronie i podpisanie przez upoważnioną/e osobę/y reprezentującą/e projektodawcę oraz przesłanie **w terminie 3 dni** do IOK. Projektodawca **w terminie 3 dni** od daty otrzymania wysłanych przez IOK dwóch egzemplarzy umowy o dofinansowanie odsyła do IOK (za potwierdzeniem odbioru) dwa egzemplarze umowy o dofinansowanie opatrzone parafami na każdej stronie i podpisane przez upoważnioną/e osobę/y reprezentującą/e projektodawcę. Po otrzymaniu podpisanych przez beneficjenta egzemplarzy umowy, upoważniony przedstawiciel IOK **w terminie 3 dni** podpisuje oba egzemplarze umowy i odsyła niezwłocznie (za potwierdzeniem odbioru) jeden egzemplarz do beneficjenta. Za datę podpisania umowy uznaje się wówczas dzień podpisania umowy przez przedstawiciela IOK. Podpisanie umowy jest również możliwe w siedzibie IOK.

6.5.7 Wnioskodawcy, których projekt został zatwierdzony do dofinansowania, lecz jeszcze nie podpisali umowy o dofinansowanie projektu, zobowiązani są do przestrzegania zasad realizacji projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki określonych w dokumentach programowych oraz przepisach prawa. W szczególności dotyczy to obowiązku oznaczania projektu zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi oznaczania projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 4 lutego 2009 r.* jeszcze przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu.

6.5.8 Szczegółowe informacje na temat podpisania umowy o dofinansowanie projektu zostały zawarte w dokumencie *System Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 z dnia 10 września 2007 r.* w ramach zmienionej części *Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 24 sierpnia 2009 r.*

VII. Słownik

Pojęcie	Objaśnienie
INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA PO KL /IZ PO KL/	Instytucja, która jest odpowiedzialna za skuteczne i efektywne zarządzanie PO KL i która ponosi odpowiedzialność za jego wdrażanie oraz za przestrzeganie i stosowanie odpowiednich regulacji i zasad dotyczących implementacji Programu. Funkcję IZ PO KL pełni Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego z siedzibą przy ul. Wspólnej 2/4, 00 – 926 Warszawa (www.mrr.gov.pl).
INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA /IP/	Instytucja, do której Instytucja Zarządzająca PO KL delegowała zarządzanie poszczególnymi Priorytetami na podstawie umowy międzyinstytucjonalnej. IZ PO KL kontroluje sposób i skuteczność realizacji przekazanych zadań w ramach kontroli systemowej. Rolę Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu VI w województwie lubuskim pełni Departament Europejskiego Funduszu Społecznego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego, ul. Kozuchowska 15a, 65 – 057 Zielona Góra (www.efs.lubuskie.pl).
INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA 2 STOPNIA /IP 2/	Instytucja, do której Instytucja Pośrednicząca delegowała część kompetencji. Na podstawie porozumienia pomiędzy IP a IP 2, odpowiada ona za zarządzanie poszczególnymi działaniami realizowanymi w ramach PO KL i ponosi odpowiedzialność za prawidłową realizację działań, a za powstałe nieprawidłowości odpowiada przed właściwą IP. Funkcję IP2 dla Priorytetu VI w województwie lubuskim pełni Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze, ul. Wypiańskiego 15, 65-036 Zielona Góra (www.wup.zgora.pl).
PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI	Program operacyjny służący realizacji Narodowej Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015. Program ten rozwija cele, określając priorytety, kierunki i wysokość środków przeznaczonych na realizację polityki regionalnej państwa, które będą uruchamiane z udziałem funduszy strukturalnych. Program stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi UE stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Do wyzwań tych należą: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Zgodnie z założeniami Strategii

	Lizbońskiej oraz celami polityki spójności krajów unijnych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego przyczynia się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wsparcia wzrostu konkurencyjności gospodarki.
PLAN DZIAŁANIA	Plan działania ma na celu przedstawienie założeń Instytucji Pośredniczącej (IP) w danym roku w odniesieniu do preferowanych form wsparcia (typów projektów), podziału środków finansowych na wybrane typy projektów oraz szczegółowych kryteriów wyboru projektów, które będą stosowane w roku obowiązywania <i>Planu Działania</i> .
POMOC PUBLICZNA	Wszelka pomoc przyznana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów oraz wpływająca tym samym na wymianę handlową między krajami członkowskimi.
KOMISJA OCENY PROJEKTÓW /KOP/	Komisja powoływana do oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. Ocena KOP stanowić będzie podstawę do ułożenia listy rankingowej projektów i rekomendowania jej do akceptacji Zarządowi Województwa Lubuskiego.
LIDER	Beneficjent, który zgłasza wniosek o dofinansowanie realizacji projektu w imieniu wszystkich Partnerów i odpowiada przed Instytucją Pośredniczącą II stopnia za jego realizację.
PARTNER	Partnerami w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki mogą być: - wszystkie podmioty uprawnione do składania wniosków spełniające definicję Beneficjenta (niezależnie od tego, czy są lub też czy nie są wymienione w danym Działaniu lub Poddziałaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL), - jednostki niespełniające definicji Beneficjenta na zasadach określonych w dokumencie „Zakres realizacji projektów partnerskich określony przez Instytucję Zarządzającą Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”.
PARTNER PONADNARODOWY	Partner zagraniczny wymieniony w punkcie 2.8 wniosku o dofinansowanie projektu, z którym projektodawca najpierw podpisuje list intencyjny, a następnie umowę o współpracy ponadnarodowej, wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne i/lub finansowe, realizujący projekt wspólnie z projektodawcą i innymi partnerami zagranicznymi na warunkach określonych w powyższej umowie.

LIST INTENCYJNY	Dokument składany wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu współpracy ponadnarodowej, stanowiący wstępną deklarację współpracy i wskazujący jednoznacznie na zamiar podpisania umowy o współpracy ponadnarodowej w celu realizacji projektu współpracy ponadnarodowej.
PRODUKT FINALNY PROJEKTU INNOWACYJNEGO	Produkt w projekcie innowacyjnym to nowy sposób działania, nowe metody działania, nowe podejście do rozwiązania problemów grup docelowych. Produkt taki może być opracowywany oraz upowszechniany i włączany do głównego nurtu polityki w ramach projektu innowacyjnego testującego lub też wyłącznie upowszechniany i włączany do głównego nurtu polityki w ramach projektu innowacyjnego. Produkt musi posiadać konkretną formę (np. przewodnika, poradnika, programu kształcenia itp.).
CROSS-FINANCING	Mechanizm wprowadzony w art. 34 ust. 2 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, który pozwala na elastyczne finansowanie w ramach jednego funduszu operacji objętej zakresem pomocy innego funduszu do 10% wszystkich wydatków kwalifikowanych stanowiących budżet projektu.
DYSKRYMINACJA	Nieuzasadnione obiektywnymi przyczynami, nieproporcjonalnie rozróżnienie, wykluczenie lub uprzywilejowanie ludzi, którego skutkiem jest naruszenie zasady równości szans lub równego traktowania ze względu na płeć, tożsamość seksualną, wiek, niepełnosprawność, religię lub przekonania czy pochodzenie etniczne lub rasowe.
DYSKRYMINACJA ZE WZGLĘDU NA PŁEĆ	Oznacza wszelkie zróżnicowanie, wyłączenie lub ograniczenie stosowane ze względu na płeć, które powoduje lub ma na celu uszczuplenie albo uniemożliwienie jednej z płci przyznania bądź korzystania na równi z drugą płcią z praw człowieka oraz podstawowych wolności w dziedzinach życia politycznego, gospodarczego, społecznego, kulturalnego, obywatelskiego i innych.

VIII. Załączniki

- 7.1 Formularz wniosku o dofinansowanie projektu wraz z instrukcją wypełniania wniosku.
- 7.2 Karta oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu.
- 7.3 Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu.
- 7.4 Wzór umowy o dofinansowanie projektu.
- 7.5 Wzór harmonogramu płatności.
- 7.6 Formularz wniosku o płatność wraz z instrukcją wypełniania.
- 7.7 Oświadczenie o kwalifikowalności VAT.
- 7.8 Wymagania w odniesieniu do informatycznego systemu finansowo – księgowego.
- 7.9 Oświadczenie partnera będącego podmiotem o charakterze nieformalnym.
- 7.10 Oświadczenie partnera nie mającego obowiązku prowadzenia dokumentacji wynikającej z przepisów podatkowych.
- 7.11 Wzór informacji określającej sytuację finansową Projektodawcy / Partnera.
- 7.12 Wzór weksla in blanco.
- 7.13 Wzór deklaracji wekslowej.
- 7.14 Potwierdzenie osobistego złożenia wniosku.
- 7.15 Raport z sesji otwarcia wniosków.
- 7.16 Wzór harmonogramu przeprowadzania kolejnych etapów oceny i wyboru wniosków do dofinansowania.
- 7.17 Wzór minimalnego zakresu umowy partnerskiej (porozumienie).
- 7.18 Wzór minimalnego zakresu listu intencyjnego dotyczącego współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL.
- 7.19 Wzór minimalnego zakresu umowy o współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL wraz z instrukcją.
- 7.20 Wzór deklaracji uczestnictwa Beneficjenta Ostatecznego w projekcie współfinansowanym z EFS.